

Årsrapport 2018

MELHUS BANKEN

MelhusBanken i 2018

2018 føyer seg inn i rekkene over et godt år med solid drift banken. Det har i 2018 vært en betydelig utvikling av nye kundeløsninger både i MelhusBanken og i andre banker. På den ene side innføres det selvbetjeningsløsninger for bruk via PC eller mobiltelefon som stadig gjør det enklere for kundene å gjennomføre alle banktjenester på egen hånd. Samtidig øker kompleksiteten i folks personlig økonomi. Endringer i pensjonsordninger stiller større krav til egen sparing, og myndighetene stimulerer til dette via ulike ordninger for skattefordeler ved sparing i aksjer og aksjefond. Forsikringsordningene knyttet til mulige hendelser i livet blir tilsvarende viktig for å sikre en økonomi i tider som kan være krevende. Markedsføringen av lån blir stadig mer aggressiv og viser seg krevende for enkelte å forholde seg til.

I dette bilde har vi i 2018 fortsatt arbeidet med å utvikle oss til bli en bedre rådgiver for våre kunder. Vi har jobbet systematisk med videreutvikling av rådgivere sin kompetanse og ferdigheter som gjør at vi lever etter vårt kundeløfte «Hjelp til gode valg. Alltid!!». Vår erkjennelse er at både i hverdagen og i ulike situasjoner i livet kan det være krevende å gjøre de riktige valgene i forhold til økonomi. Vi jobber derfor hver dag for at vi skal opprettholde og videreutvikle vår rolle som den foretrukne partneren for kundenes økonomi. Dette leverer vi sammen med elektroniske selvbetjeningsløsninger med tilstrekkelig funksjonalitet og god kvalitet.

En del av bankens rolle er at vi i 2018 har videreført vårt ansvar med å lære ungdom personlig økonomi. Vi har i år vært hos 13 klasser/linjer på videregående skole og holdt undervisning i personlig økonomi med konseptet «sjef i eget liv». Med utgangspunkt i det samme konseptet tilbyr vi også alle 18 åringer som er kunde i banken en rådgivningssamtale der vi går igjennom med de økonomisk ståsted i dag, hva de kan forvente fremover, og hvordan de bør forberede seg best mulig for også økonomisk bli «sjef i eget liv».

Som tidligere år har vi hatt en rekke lokale aktiviteter både på egen hånd og sammen med andre lokale aktører. Vi har nå for 4 gang arrangert Åpen Gård sammen med Bonde- og Skogbrukslagene i Melhus og Øya Videregående skole. Arrangementet er blitt så bra at det i tillegg til å trekke 3.000-4.000 personer hvert år også blir fremhevet som en av grunnene til at Øya Videregående skole fikk kommunens næringspris i 2018. Gjennom støtte til lag og foreninger og andre sponsoraktiviteter har banken bidratt med i overkant av 2 mill. kr. i 2018.

MelhusBanken har også i 2018 hatt stor tilgang på gode kunder, og det er tydelig at vårt lokalbankkonsept er attraktivt både på Melhus og i Trondheim. Dette vises også i de målingene som gjøres innenfor kundetilfredshet. For personkunder har vi en kundetilfredshet som er betydelig høyere enn gjennomsnittet av banker i Trondheimsregionen. Innenfor bedriftsmarked svarer 99% av våre kunder at de er fornøyd, svært fornøyd eller usedvanlig fornøyd med banken. Målingene viser at vi har tillit som en rådgiver for våre kunder. Dette er en tillit som vi skal gjøre vårt ytterste for å ta vare på og styrke ennå mer fremover. Bankens ansatte fortjener en stor takk for innsatsen og resultatene i året som har gått.

Ved inngangen til 2019 ser vi at bankene kapitaldekning er bedre enn noen gang tidligere. Vi ser derfor frem til et aktivt år i 2019 der vi kan fortsette vår gode service mot eksisterende kunder og jobbe aktivt for at nye kunder skal finne seg til rette i MelhusBanken.

Ragnar Torland

Banksjef

Innhold

1.	Om MelhusBanken	4
2.	Eierstyring og selskapsledelse	5
2.1.	Bankens styrende organer	5
2.2.	Selskapskapital og utbytte	8
3.	Eika Alliansen	9
4.	Styrets Årsberetning	10
4.1.	Samfunnsansvar, arbeidsmiljø, likestilling og miljø	10
4.2.	Risikostyring	13
4.3.	Tilknyttede selskaper	15
4.4.	Generell økonomisk utvikling	15
4.5.	Bankens årsregnskap	17
5.	Årsresultat og disposisjoner	21
	Resultatregnskap	22
	Balanse	23
	Egenkapitaloppstilling	24
	Kontantstrømoppstilling	25
	Noter	26
	Revisors beretning	68
	Nøkkeltall	73
	Generalforsamlingen	74

1. Om MelhusBanken

Bankens virksomhet.

MelhusBanken er en av Norges eldste sparebanker etablert i 1840. Banken har sitt hovedkontor i Melhus sentrum, og avdelingskontorer i Trondheim sentrum, Heimdal, Ler og Korsvegen. Banken har ca. 17.800 registrerte kunder og en forvaltningskapital inkl. plassering i Eika Boligkreditt på ca. 10,4 mrd. kroner ved årsskiftet.

MelhusBanken er en børsnotert bank. Vi bygger vår kundebetjening på en kombinasjon av moderne selvbetjeningsløsninger og personlige relasjoner. Vår visjon er ”*Vi Oppfyller Drømmer*”. Dette gjør vi gjennom våre kjerneverdier *Dyktig, Imøtekommende og Nær*. Vårt merkeløfte til våre kunder er: *Hjelp til gode valg. Alltid!* I sum skal bankens hovedstrategi sikre en aktiv og engasjert lokalbank basert på vekst og lønnsomhet.

Bankens hovedmarked er i Melhus og Trondheim kommune. I tillegg kan enkeltkunder i randkommunene inngå i kundegrunnlaget. MelhusBanken skal være den ledende banken for innbyggere og bedrifter i Melhus Kommune og et tydelig alternativ i Trondheim.

Vår kundebehandling kjennetegnes av lokalbankens fordeler i form av god og personlig service med korte beslutningsveier. Samtidig tilbyr vi gjennom Eika alliansen moderne selvbetjeningsløsninger på nivå med andre banker. Banken er deleier i Heimdal Eiendomsmegling AS og Melhus Regnskap AS.

Banken har over lang tid vist en utvikling med gode resultater, volumvekst og økning i bankens kapitaldekning.

Nøkkeltall	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Forvaltningskapital, inkl. EBK	10.422.072	9.902.087	9.668.660	8.213.272	7.630.475	7.206.052
Utlån inkl. EBK	9.304.564	8.839.017	8.594.679	7.553.923	6.943.400	6.458.884
Utlånsvekst inkl. EBK	5,3 %	2,8 %	13,8 %	8,8 %	7,5 %	18,8 %
Innskudd i % av utlån	71,7 %	71,8 %	67,4 %	64,3 %	70,3 %	72,2 %
Ren kjernekapitaldekning	17,1 %	17,1 %	15,8 %	15,0 %	14,0 %	12,5 %
Resultat før skatt	105.952	98.642	102.657	66.932	87.452	66.111
Rentenetto	1,7 %	1,6 %	1,6 %	1,8 %	1,9 %	1,8 %
Egenkapitalavkastning	9,7 %	10,3 %	12,6 %	8,8 %	12,7 %	11,8 %
K/I	46,1 %	48,2 %	48,9 %	55,6 %	41,4 %	52,9 %
Tapsprosent	0,00 %	0,02 %	0,04 %	0,09 %	0,14 %	0,12 %
Utbytte pr. bevis	9,00	8,50	8,50	8,50	9,00	8,50

2. Eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse i MelhusBanken omfatter de verdier, mål og prinsipper som banken styres og kontrolleres etter. MelhusBanken følger norsk anbefaling vedrørende temaet eierstyring og selskapsledelse utarbeidet av sentrale interesseorganisasjoner. Anbefalingen retter seg først og fremst mot aksjeselskaper notert på Oslo Børs.

Formålet med anbefalingen er at børsnoterte selskaper skal ha en modell for eierstyring og selskapsledelse som klargjør rolledeling mellom eiere, styret og daglig ledelse ut over det som følger av lovgivning.

Videre er formålet å styrke tilliten til selskapene og bidra til størst mulig verdiskapning over tid, til beste for eiere, ansatte og andre interessenter.

Anbefalingen anvendes for MelhusBanken som egenkapitalbevisbank så langt den passer for egenkapitalbevis. Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan den etterleves i MelhusBanken.

2.1. Bankens styrende organer

Generalforsamling.

Bankens øverste organ er generalforsamlingen. Generalforsamlingen består av til sammen 24 representanter og er sammensatt av 9 egenkapitalbeveiseiervalgte, 6 kundevalgte, 6 ansattevalgte og 3 offentlig valgte representanter.

Generalforsamlingen velger bankens styre og fastsetter styrets honorar. Styret er generalforsamlingens organ for å lede og utøve den strategiske og operative driften av banken. Bankens vedtekter fastsettes av generalforsamlingen. Vedtektsendringer krever 2/3 flertall samt at minimum 50% av medlemmene i generalforsamlingen er tilstede. Generalforsamlingen beslutter videre egenkapitalemisjoner, erverv av egne egenkapitalbevis, opptak av fondsobligasjonslån og ansvarlig lån. Generalforsamlingen godkjenner også bankens årsregnskap.

Generalforsamlingsmøter

Det avholdes normalt et årlig møte i generalforsamlingen. Dette møtet skal avholdes innen 31. mars, og her behandles og godkjennes årsoppgjøret samt valg til styre og komiteer. Alle møter ledes av generalforsamlingens leder. Innkalling med sakliste skal sendes ut minimum tre uker før generalforsamlingsmøtet og saksdokumenter skal sendes ut minimum 8 dager før møtet.

Valgkomiteer – egenkapitalbeveiseiermøte

Finansforetaksloven regulerer hvordan valgkomitéarbeidet skal foregå i banken. Ansattes representanter og offentlig oppnevnte representanter til generalforsamlingen har egne prosedyrer. Kundevalgte velges i et eget valg møte, etter innstilling fra en egen valgkomité. Generalforsamlingen har fastsatt egen instruks for kundevalget.

Egenkapitalbeveiseierne velger 9 medlemmer. Hver representant velges for fire år. Disse valgene foregår i et eget egenkapitalbeveiseiermøte etter innstilling fra en egen valgkomité, valgt av egenkapitalbeveiseierne.

Generalforsamlingen har en egen valgkomité som foreslår medlemmer til styret og øvrige komiteer. Valgkomiteen består av en representant fra hver av de fire grupperinger i generalforsamlingen. Generalforsamlingen har fastsatt egen instruks for komiteen.

Styret

Styret skal iflg vedtektene bestå av 5 - 9 representanter som velges av generalforsamlingen. Styret består av 7 medlemmer hvorav 2 ansattevalgte. Alle styrerepresentanter velges for 2 år av gangen. Generalforsamlingen velger styrets leder og styrets nestleder.

Styret leder bankens virksomhet i samsvar med lov, vedtekter og generalforsamlingens vedtak. Det er fastsatt en egen instruks for styrets arbeid. Gjennom bankens årlige planprosesser fastsetter styret mål og strategier for bankens drift. En del av dette er mål knyttet til egenkapitalbehov og kapitalplan. Styret fastsetter også bankens risikoprofil og systemer for risikohåndtering og god intern kontroll. Styret fører løpende kontroll med bankens drift og risikoposisjonering gjennom oppfølging av handlingsplaner, kvartalsvis risikorapport, månedlig regnskapsrapportering og kvartalsvis rapporteringer av finansielle nøkkeltall, mot definerte grenseverdier. Gjennom utarbeidelse av instruks for risikoområder, bevilgningsfullmakter og årlig intern kontrollrapportering i henhold til egen forskrift for bankene, følger styret med bankens strategiske og operasjonelle risiko.

Styret fungerer som bankens revisjons- og risikoutvalg og har samlet den kompetanse som ut fra bankens organisasjon og virksomhet er nødvendig for å ivareta revisjons- og risikoutvalgets oppgaver. Utvalgets oppgaver er;

- a.) Forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen.
- b.) Overvåke systemene for intern kontroll og risikostyring
- c.) Forberede styrets behandling av risikostyring, risikokontroll og risikorapportering
- d.) Forberede styrets behandling av bankens kapitalbehov, kapitalmål og kapitalplan
- e.) Ha løpende kontakt med bankens valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet.
- f.) Vurdere og overvåke revisors uavhengighet, herunder særlig i hvilken grad andre tjenester enn revisjon som er levert av revisor eller revisjonsselskapet kan påvirke revisors uavhengighet.

På samme måte fungerer det samlede styret som godtgjørelsesutvalg med formål å påse at bankens godtgjørelsesordninger fremmer god styring og kontroll med bankens risikotaking.

Styret, sammensetning og uavhengighet

Ved sammensetning av styret vektlegger valgkomiteen styrets samlede kompetanse og geografiske tilknytning. Alle styremedlemmer velges for 2 år av gangen. Styrets leder velges av generalforsamlingen for ett år av gangen. Styret, foruten ansattevalgte representanter, består av fire næringslivsledere og en advokat.

Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret besluttet av generalforsamlingen etter vurdering / forslag fra generalforsamlingens valgkomité. Godtgjørelsen er todelt, med en fast del samt en del pr. møte. Godtgjørelsen fremgår av note 9 til årsregnskapet.

Bankens ledelse

Bankens ledergruppe består av 7 ledere.

Banksjef rapporterer til styret. Banksjef har det overordnede ansvar for ledergruppen og bankens daglige drift. Banksjef er utdannet statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole og tilleggsutdannelse fra samme høyskole innenfor strategi og ledelse. Han har variert yrkesmessig bakgrunn med erfaring fra revisjon og rådgiving fra større internasjonalt revisjonsselskap og ledererfaring fra finansbransjen. Banksjef ble ansatt i 2013.

Assisterende banksjef rapporterer til banksjef, og er banksjefs stedfortreder. Ass. banksjef ansvar for bankens totale aktiviteter og resultater innenfor personmarked ved bankens kontorer i Melhus kommune. Hun har også ansvaret for bankens HR funksjon. Ass. banksjef er utdannet siviløkonom fra Bodø. Før hun begynte i banken i 2017 har hun ledererfaring som administrerende direktør i Sykehusapotekene Midt-Norge HF, samt prosjektleder, avdelingsleder og økonomisjef for samme virksomhet. Hun har også revisjon og økonomierfaring fra PWC og NTNU. Hun var medlem av bankens styre fra 2015 – 2017.

Leder Bedriftsmarked rapporterer til banksjef. Leder Bedriftsmarked har ansvar for bankens totale aktiviteter ut mot bedriftsmarkedet samt for bankens funksjoner for verdisikring og depot. I tillegg har han fagansvar for all kredittgivning og garantistillelser innenfor personmarked, bedriftsmarked og landbruk. Leder Bedriftsmarked har bred bankkompetanse, så vel fra vår bank som annen bank. Han er utdannet ved Trondheim Økonomiske Høyskole, med senere etterutdannelse fra Bankakademiet. Han har hatt ulike posisjoner i Melhus Sparebank. Ansatt i banken siden 1985.

Leder for Personmarked Trondheim rapporterer til banksjef. Han har ansvaret for bankens totale aktiviteter og resultater innenfor personmarked for bankens kontorer i Trondheim kommune. Han har fagansvaret for bankens spareområde, inklusive verdipapirkonsesjonen. Leder Personmarked Trondheim har variert yrkesbakgrunn fra ulike type bedrifter med blant annet regnskap/økonomierfaring, samt daglig leder og økonomisk rådgiver i bankens tidligere datterselskap Finans Rådgivning AS fra 1991 til 2010. Lederen har formell bakgrunn som agronom/agrotekniker med tilleggsfag fra BI og Høgskolen i Gjøvik. Ansatt i banken siden 2010.

Leder Serviceavdelingen rapporterer til banksjef. Hun har ansvaret for bankens dagligbankfunksjon, nettbaserte tjenester, betalingsløsninger og IKT funksjon. Hun har bachelorgrad innenfor økonomi og har vært ansatt i banken siden 2005.

Økonomisjef rapporterer til banksjef. Økonomisjef har ansvaret for virksomhetsstyring og regnskapsavleggelse i tillegg til bankens finansiering. Han er utdannet statsautorisert revisor, med bakgrunn fra et større internasjonalt og landsdekkende revisjonsselskap. Ansatt i banken siden 2005.

Ansvarlig for marked og forsikring rapporterer til banksjef. Hun har ansvaret for bankens totale salgs og markedsaktiviteter, herunder ansvaret for bankens sponsoraktiviteter og gavetildeling. Hun har i tillegg fagansvaret innenfor forsikringsområdet. Hun har forsikringsfaglig erfaringsbakgrunn og utdannelse fra forsikring. Ansatt i banken siden 2006.

2.2. Selskapskapital og utbytte

Utbytte

Det er utarbeidet en klar og forutsigbar utbyttepolitikk som skal gi eierne en god direkteavkastning gjennom årlig utbytte. Utbytte skal til enhver tid tilpasses bankens inntjenings- og egenkapitalsituasjon. Det skal tilstrebes å utbetale årlig utbytte tilsvarende 50 – 100% av eierandelskapitalens matematiske andel av bankens overskudd. Generalforsamlingen beslutter det årlige utbytte.

Egenkapitalemisjoner, utstedelse av fondsobligasjoner og opptak av ansvarlige lån besluttes av generalforsamlingen og skal i henhold til forskrift alltid forhåndsgodkjennes av Finanstilsynet. Tilsvarende behandling kreves ved fullmakter til tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis. Slike tilbakekjøp har ikke skjedd, bortsett fra tilbakekjøp av små poster i forbindelse med utdeling til de ansatte som bonus.

Bankens egenkapital

Det er styrets ansvar at banken til enhver tid har en egenkapital som er tilstrekkelig i forhold til bankens drift og i samsvar med de kapitalkrav som myndighetene setter. Grunnlaget for beregning av kapitalbehov er ihht. lov og forskrifter som Finanstilsynet har beskrevet i kapitaldekningsregelverket. I samsvar med regelverket gjennomfører banken systematisk vurdering av samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil og bankens strategi. Analysen og vurderingen av kapitalbehovet er fremtidsrettet, og tar hensyn til planer, vekst og tilgang til egenkapitalmarkedene. Det tas også høyde for konjunkturer og finansieringsbehov. I tillegg foretar Finanstilsynet sine egne vurderinger av bankens kapitalbehov basert på Finanstilsynets metodikk og samlede skjønsmessige vurderinger.

Likebehandling av egenkapitalbevisiere og transaksjoner med nærstående

Egenkapitalbevisene utstedt av banken har alle samme klasse. Hvert egenkapitalbevis gir en stemme i egenkapitalbevisiermøtene og gir samme rett til utbytte. Ved emisjoner gir samtlige egenkapitalbevis samme relative tegningsrett til nye egenkapitalbevis. Dersom dette prinsipp skal kunne fravikes, skal dette begrunnes. Banken har etablert et innsideregister med forpliktende avtaler, slik at alle transaksjoner med egenkapitalbevis til eller fra innsidere meldes til Oslo Børs i henhold til børsreglementet.

Fri omsettelighet

Bankens egenkapitalbevis er fritt omsettelig og uten noen restriksjoner.

Informasjon og kommunikasjon

Banken legger ut finansiell kalender på Oslo Børs, slik at alle på samme grunnlag skal kunne orientere seg om bankens regnskapsfremleggelse, utbyttedatoer og lignende. Alle transaksjoner fra innsidere meldes umiddelbart til Oslo Børs i henhold til børsens regelverk. Det gis ingen regnskapskommentarer før regnskapene er kjent og offentliggjort for allmennheten. Bankens hjemmeside benyttes til informasjon. Her legges også delårs- og årsregnskap ut.

3. Eika Alliansen

MelhusBanken er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av 68 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 440 milliarder kroner, nær en million kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet. Med 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene i Eika en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og mange arbeidsplasser i norske lokalsamfunn.

I januar 2018 sa 11 banker opp sine avtaler med Eika Gruppen og datterselskapene. Avtalene opphører når de respektive oppsigelsesfrister utløper, de fleste med tre kalenderårs frist gjeldende fra 31.12.2018. De i dag 10 uttredende bankene (etter fusjon av Harstad Sparebank og Lofoten Sparebank) er: Askim og Spydeberg Sparebank, Aasen Sparebank, Drangedal Sparebank, Klæbu Sparebank, Sparebanken 68 grader nord, Selbu Sparebank, Sparebanken DIN, Stadsbygd Sparebank, Tolga-Os Sparebank og Ørland Sparebank.

Lokalbankene ved din side

Lokalbanker har bidratt til økonomisk utvikling og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i norske lokalsamfunn i snart 200 år. Lokalbankene i Eika Alliansen har full selvstendighet og styring av egen strategi og sin lokale merkevare. Nærhet og personlig engasjement for kundene og lokalsamfunnet, kombinert med inngående kunnskap om kundenes behov og bedriftenes lokale marked, er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn. Sammen med gode digitale kundeløsninger gjør dette at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppen styrker lokalbankene ved å utvikle og levere konkurransedyktige tjenester og produkter som dekker lokalbankene og lokalbank-kundenes behov, i første rekke innen IT, digitalisering, infrastruktur og betalingsformidling. Eika Gruppen har et prosjekt- og utviklingsmiljø som sikrer sammenhengende digitale løsninger for lokalbankene og deres kunder. Det finnes solide kompetansemiljøer som vurderer og avtaler viktige leveranser til bankene fra eksterne leverandører.

Eika Gruppen har produkselskaper som leverer produkter til alliansebankene. Eika Forsikring er blant Norges største forsikringsselskap og leverer de fleste produkter innen skade- og personforsikring. Eika Kredittbank leverer debet- og kredittkortprodukter samt finansieringsløsninger som leasing og salgspantlån. Eika Kapitalforvaltning leverer fondsprodukter for personkunder og bankene. Eika Kundesenter sørger for at våre kunder når et telefonmottak også på kveldene og i helgene. Eika Gruppens samlede leveranser sikrer lokalbankenes konkurransedyktighet slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er lokalbankes kredittforetak som er eid av 66 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften i forhold til større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på drøyt 100 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

4. Styrets Årsberetning

4.1. Samfunnsansvar, arbeidsmiljø, likestilling og miljø

Lokalt engasjement som betyr noe

Som en lokal sparebank har MelhusBanken en rolle ut over det å være banken i sitt nedslagsfelt. Banken er en viktig støttespiller for mange aktiviteter og bevilger hvert år et betydelig beløp av årets resultat til ulike formål i bankens nærområde.

Som samarbeidspartner til Næringsforeninga i Trondheim, avdeling Melhus, bidrar banken til det generelle arbeidet med næringsutvikling i kommunen. Gjennom Næringsforeninga engasjerer banken seg i ulike saker av betydning for utviklingen i kommunen. Banken er også representert i kommunens næringsråd. Det har i løpet av året vært holdt 4 frokostmøter i bankens lokaler hvor lokalt næringsliv møtes for presentasjon og diskusjon av ulike tema. Oppslutningen om møtene blir stadig større og Næringsforeninga sammen med banken har utviklet seg til en møteplass for lokalt næringsliv. Det lagers nå en egen sentrumsplan for nedre Melhus og banken har både på egen hånd og gjennom næringsforeninga vært en aktiv part i dette arbeidet. Deler av bankens lokaler ble på slutten av 2018 stilt til rådighet for Melhus Makers, en organisasjon som skal fremme teknologisk nysgjerrighet og innovasjon blant unge. Gjennom merkevaren «smak og opplev Melhus» har også banken engasjert seg i utviklingen av lokal mat og opplevelser i kommunen. Bankens inngående lokale kunnskap gjør også at banken kan treffe gode kredittbeslutninger som er med på å utvikle våre kunder og lokalt næringsliv.

Som bank i lokalmiljøet i Melhus er vi også den organisasjonen som vet mest om privatøkonomi og hvilke utfordringer og feller dette kan medføre. Vi har nå i en rekke år tilbydd denne kunnskapen til de videregående skolene i Melhus kommune og sørdelen av Trondheim kommune. Medarbeidere i banken har i 2018 besøkt 13 linjer/klasser hvor de har gitt elevene innsikt i viktige temaer knyttet til privatøkonomien til ungdom og unge voksne. Banken bidrar også med kompetanse og midler i forbindelse med «elevbedrifter» ved Melhus videregående skole. I tillegg følger vi opp våre egne kunder med tilsvarende rådgiving når de fyller 18 år. Denne oppfølgingen ble etablert i 2016 og er godt mottatt av kundene.

Lag, organisasjoner og enkeltpersoner driver viktig arbeid for barn, ungdom og eldre, og banken gir økonomisk støtte til mange av disse. Støtten gis i form av gaver, prosjektmidler og priser. I tillegg er MelhusBanken hovedsponsor for de fleste idrettslagene i kommunen hvor betydelige beløp utbetales til utstyr / arrangement og drift. Totalt er det i 2018 benyttet ca. 2 mill. kroner til ovennevnte formål.

Ut over idretten støtter banken økonomisk annet frivillig arbeid, først og fremst knyttet opp mot omsorgsaktiviteter og kulturelle tilbud. Gjennom å støtte breddeidretten og frivillig kultur- og omsorgsarbeid møter våre pengebidrag en stor frivillig innsats som i sum skaper viktige resultater for de det gjelder.

Nedenfor er logoen til idrettslag hvor MelhusBanken er hovedsponsor for breddeidretten i 2018. I tillegg vil vi være hovedsponsor for Gimse IL fra 2019. Vi vil gi ros til alle som deltar i disse organisasjonene og vi ønsker lykke til i det videre arbeidet!

Som tidligere år har banken også i 2018 bidratt med pengestøtte til at lag og foreninger kan gjennomføre sine utbygginger. Eksempler på mangfoldet i dette er:

Skistadion på Kvennabakken i Hovin. Banken var en av flere bidragsytere som gjorde det mulig å legge inn vann og avløp på skistadion.

Svarthammeren Beredskapshytte. Melhus Røde Kors oppgraderte beredskapshytta på flere områder i 2018, bl.a med støtte fra banken.

Åpen Gård. MelhusBanken har vært aktiv både i forhold til innsats og økonomisk bidrag for å arrangere Åpen Gård på Øya VGS sammen med bonde- og skogbrukslagene i kommunen. Arrangementet har blitt en stor suksess med 3.000 – 4000 besøkende. Åpen Gård var en av begrunnelsene for at Øya VGS fikk kommunens næringspris i 2018.

Arbeidsmiljø, likestilling og miljø

Banken hadde ved slutten av året 56 ansatte i bankdrift, samt 7 ansatte i kantine/renhold/vaktmester. Antall årsverk i bankdrift utgjorde 53, totalt 57 årsverk. Banken drives med samme antall årsverk i år som i fjor.

MelhusBanken er en kompetanseintensiv virksomhet. Det betyr at det er avgjørende for banken at våre kunder møter erfarne kunderådgivere med god innsikt i sine fagområder. Banken legger til rette for dette gjennom systematisk opplæring av ansatte. Banken har totalt 22 rådgivere sertifisert som «autorisert finansiell rådgiver», 24 rådgivere sertifisert innenfor «godkjennelsesordningen for skadeforsikring» og 17 innenfor «autorisasjonsordningen i kreditt». Ytterligere 6 rådgivere vil bli sertifisert innenfor de samme ordningene i 2019. Ordningene administreres av Finansnæringsens autorisasjonsordning. I tillegg kommer ulike opplæringer og interne godkjenninger gjennom Eika skolen. Dette gjør at tilnærmet alle rådgivere er sertifiserte innenfor sine fagområder. I tillegg til skolebasert opplæring gjennomføres det et eget internt oppfølgingsopplegg av alle nyansatte basert på kompetanse og erfaring.

Banken som arbeidsgiver og bankens ansatte er i all hovedsak organisert gjennom Finans Nærings Hovedorganisasjon og Finansforbundet. Her er det laget retningslinjer for samarbeidet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker som banken følger. I tillegg legges det vekt på at ansatte skal få anledning til å påvirke og være med på å utforme sin arbeidshverdag til beste for banken og den enkelte. Kvaliteten på arbeidsmiljøet måles i egne klimaundersøkelser og ved behov iverksettes nødvendige tiltak. Det er et godt samarbeidsklima i banken.

Banken har valgt et verneombud som sammen med ledelsen ivaretar arbeidsmiljølovens regler om arbeidsmiljø og HMS. Verneombudet er gitt nødvendig opplæring. Det er så langt lagt mest vekt på at den enkelte skal ha en godt tilpasset arbeidsplass. Banken har også etablert et opplegg som motiverer og belønner ansatte for deltakelse i fysisk aktivitet og trening.

Det har i 2018 ikke forekommet skader eller ulykker i virksomheten. Sykefravær under 8 uker for 2018 ble på 1,3%, noe som er en reduksjon fra 2017 hvor tilsvarende sykefravær var 1,7%. Av årets sykefravær representerer egenmeldt fravær 0,6%. Styret er godt fornøyd med det lave sykefraværet i banken. Langtidsfravær mellom 9 og 52 uker utgjorde i sum 4,0% og skyldes ikke yrkesrettede sykdommer.

Banken legger vekt på likeverd og rettferdighet. Som en naturlig følge av dette er alle bankens medarbeidere, uavhengig av kjønn, innplassert i et likeverdig lønns-/normeringssystem, som gir lik lønn for likt arbeid. Styret består av tre kvinner og fire menn. I bankens ledergruppe er det tre kvinner og fire menn.

Finanstilsynet har gjennom hvitvaskingsloven og tilhørende rundskriv lagt til rette for bankenes arbeid for bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering. Banken har etablert et sett av tilhørende rutiner som sikrer at banken ivaretar sitt ansvar innenfor dette området. Dette omfatter bl.a. en risikobasert kundekontroll og tilhørende oppfølging og rapportering av kunder og transaksjoner. På samme måte ivaretar banken kundenes personopplysninger i henhold til GDPR.

Måling og rapportering angående brudd på menneskerettigheter eller forurensning av ytre miljø har begrenset relevans for bankens virksomhet. Det legges vekt på å anvende miljøriktige produkter.

4.2. Risikostyring

Virksomheten i Melhus Sparebank skal holdes innenfor rammen av moderat risikoprofil. Kredittrisikoen styres gjennom forsiktig fullmaktsdelegering. Banken har en egen kreditthåndbok som beskriver rutiner, fullmakter og risikoavdekning. Kredittrutinene angir klare og konservative regler for vurdering av panterisiko og betalingsevne. Alle lån/kreditter som ligger utenfor spesifiserte grenser for fullmaktsdelegasjonene, skal behandles på et høyere fullmaktsnivå, av en egen kredittkomité eller styret, avhengig av lånet/kredittens størrelse. Banken har fastsatt grenseverdier for størrelse på enkeltengasjement og spesielt utsatte bransjer.

Utlånene risikoklassifiseres i tolv risikogrupper fordelt på lav, middels og høy risiko. Risikoklassifiseringsmodellen er beskrevet i note 3. Det er knyttet ulike priser til de forskjellige låneprodukter slik at produkter med lav risiko gir lavere pris. Hva angår volum og tapsasetninger på utlån vises bl.a. til note 3 og 11. Bankens kredittpolicy har over tid gitt lave tap.

Banken søker å ha en lav renterisiko. Det aller meste av bankens utlån løper derfor med flytende rente som følger markedets renteutvikling. Tilsvarende har banken innskudd fra kunder og innlån fra markedet med flytende rente. I den grad banken har utlån og innlån med fast rente og av en viss

størrelse, søker man å redusere renterisikoen ved bruk av rentebytteavtaler med annen større finansinstitusjon.

Holdningen til investeringer i verdipapirer er forsiktig og banken skal ha lav risiko på området. Hovedvekten av bankens aksjeportefølje består av aksjer eid som grunnlag i forretningsdrift. Dette omfatter aksjer i Eika Gruppen AS, Eika Boligkreditt AS, Melhus Regnskap AS og Heimdal Eiendomsmegling AS, samt noen mindre poster i Vipps AS, SDC, Spama og Bøndernes Hus AS. Øvrig aksje hadde ved utgangen av 2018 en bokført verdi på 2,0 mill. kr.

Banken hadde ved utgangen av 2018 likviditetsplasseringer i statsobligasjoner, obligasjoner i norske banker, kommuner og fylkeskommuner til en verdi av 362 mill. kr. Banken har også investert i pengemarkedsfond med en bokført verdi på 358 mill. kr. I tillegg har banken en kommitert trekkrett på 250 mill. kr. Styret anser at bankens beholdning av kontanter, andre likvide midler og kommiterte linjer er tilstrekkelig. Obligasjonsporteføljen er satt ut til aktiv forvaltning hos Eika Kapitalforvaltning AS under et stramt mandat med hensyn til kreditt- og renterisiko.

Bankens finansiering skjer hovedsakelig gjennom innskudd fra egne kunder, obligasjonslån med lengre horisont og ansvarlig kapital. Pr. 31.12.2018 utgjorde innskuddsmassen 5.389 mill. kr., (62%), mens egenkapital og ansvarlig lånekapital utgjorde 1.097 mill. kr. (13%) Den øvrige finansiering fordelte seg med 2.080 mill. kr. (24%) i obligasjonslån, resterende lån og innskudd fra kredittinstitusjoner, samt annen gjeld utgjør 1%.

Obligasjonslånene og gjeld til kredittinstitusjoner har forfall jevnt fordelt over årene 2019 til 2023 (se note 24). Alle obligasjonslån forrentes etter 3 måneders nibor rente (flytende rente). Med disse obligasjonslånene har banken en finansiell struktur som gir forutsigbarhet.

Fremmedfinansieringen i forhold til forvaltningskapitalen utgjorde ved årsskiftet 26,3% mot 27,5% på samme tidspunkt i 2017, og ligger således godt innenfor styrets fastsatte øvre grense for fremmedfinansieringen på 35%.

Bankens operasjonelle risiko overvåkes og styres gjennom en rekke systemer, rutiner og kontroller. Rapportering skjer årlig gjennom ledelsesrapportering til styret i henhold til internkontrollforskriften.

Styret har utarbeidet instruks vedrørende lederes ansvar for internkontroll. Det foretas årlige gjennomganger av risiko på de vesentligste områdene med rapportering til styret. Det foretas ledelsesrapportering på etterlevelse av internkontrollforskriften med oppsummering fra banksjef til styret årlig.

Bankens kontrollorgan

Generalforsamlingens kontroll med virksomheten utøves av bankens revisor, Deloitte AS. Revisor velges av generalforsamlingen og generalforsamlingen fastsetter dens honorar. Det avgis egen beretning fra revisor til generalforsamlingen i forbindelse med fremlegging og godkjenning av årsregnskapet.

Banken har også fra og med 2019 etablert en ordning med internrevisjon. Internrevisor foretar tester og evalueringer av bankens interne kontroll med rapportering til bankens styret. KPMG er valgt som bankens interne revisor.

For å sikre at bankens drift er i samsvar med lover og regler samt overvåke bankens internkontroll er det ansatt en risk- og compliance manager. Rollen gjennomfører løpende vurderinger og tester av

bankens rutiner og kontroller samt følger opp at nye lover, forskrifter og anbefalinger blir ivaretatt i bankens drift. Rollen rapporterer i det daglige til banksjef, med kvartalsvis rapportering til styret.

4.3. Tilknyttede selskaper

Heimdal Eiendomsmegling AS

MelhusBanken har siden 2009 vært deleier i Heimdal Eiendomsmegling AS og eier 41,45% av selskapet. Øvrige eiere er Heimdal-Gruppen AS med 29% og ansatte i selskapet med 29,55%.

Heimdal Eiendomsmegling har i 2018 solgt til sammen 2203 (2084 i 2017) nye og brukte boliger, hvorav 2137 er inntektsført i 2018 (2073 i 2017). Markedsandelen for bruktbolig utgjør totalt 19 % (17%) i Trondheim, Melhus, Skaun, Midtre Gauldal, Oppdal, Orkdal, Rennebu, Røros, Stjørdal, Meråker, Selbu og Frosta kommune, hvor selskapet er representert. Selskapet har hatt en god vekst i sine markedsområder i 2018.

I Trondheim opplevde markedet en nedgang i tilbudet på prosjekt i 2018. Markedsandelen for 2018 endte på 34,2% i volumprosjekter, mot et gjennomsnittlig markedstilbud på 18,9%.

Omsetningen ble på 144,3 mill kr (142,2 mill kr i 2017) og resultat før skatt ble -10,34 mill kr (0,51 mill kr i 2017).

2018 ble preget av betydelige engangskostnader. Selskapet skiftet i desember 2018 meglersystem, fakturasystem og regnskapssystem. I denne forbindelse ble det foretatt en nedskrivning av tidligere aktiverte investeringer i selskapets balanse samt at selve overgangen til nye system har påført selskapet engangskostnader. Videre ble selskapets kontor i Tromsø avvirket i 2018 med tilhørende engangskostnader. Det er også gjennomført endringer internt i organisasjonen for å legge til rette for fremtidig lønnsomhet. Selskapet ser en underliggende positiv utvikling i selve driften. Fremtidige usikkerheter er først og fremst knyttet til salget av prosjekterte boliger, samt fremtidig prisutvikling i bruktboligmarkedet.

Melhus Regnskap AS

I 2015 kjøpte MelhusBanken 34% av aksjene i Melhus Regnskap AS. Melhus Regnskap AS er det ledende regnskapskontoret i kommunen med kunder innenfor næringsliv og landbruk. Regnskapskontoret har 874 kunder og 24,2 årsverk.

Driftsinntektene i selskapet er på ca. 23 mill. kr., en økning på ca. 2 mill. kr. fra i fjor. Resultatet er på 1,8 mill. kr. før skatt, mot 1,2 mill. kr. i fjor.

4.4. Generell økonomisk utvikling

Generell utvikling i norsk økonomi

Norsk økonomi opplevde en høykonjunktur i 2018. Sysselsettingen økte med om lag 55 000 i løpet av 2018, i det som var et unormalt godt år for norsk økonomi. Handelsbalansen endte med overskudd på 288 milliarder kroner, godt hjulpet av relativt høye oljepriser, og en sterk amerikansk dollar det meste av året. Arbeidsledigheten fortsatte å synke. Målt ved Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) til Statistisk sentralbyrå falt ledigheten til 4,0 pst mot slutten av året, ned fra 4,2 pst i 2017.

BNP for Fastlands-Norge de 11 første månedene i 2018 var 2,4 prosent over samme måneder i 2017.

Konsumprisveksten i 2018 var 2,6 pst, omtrent det samme som lønnsveksten, som ventes å havne på 2,7 pst ifølge siste pengepolitiske rapport fra Norges Bank. Boligprisene, målt ved Eiendom Norge sin indeks, steg i 2018 med 0,8 pst i samme periode. Kredittveksten var avtagende gjennom året, med en 12-måneders vekst for husholdningene på 5,4 pst i året til november, ned fra en vekstrate på 6,1 pst ved inngangen til året.

Tallene for Norsk økonomi viser i sum en økonomi i en balansert vekst. Etter en årrekke med unormal høy kredittvekst ser denne nå ut til å være redusert, og boligprisene har siden sommeren 2017 vist en utvikling som korrigerer noe av den langvarige prisoppgangen de senere årene.

Norges Bank økte sin foliorente fra 0,5 pst til 0,75 pst i september og rentene på nye nedbetalingslån med pant i bolig økte etter å ha vært uendret siden desember 2017.

Antall konkurser var opp 12 pst i de tre første kvartaler av 2018, sammenlignet med samme periode året før. Dette er en indikasjon på at det er bransjer og bedrifter som sliter selv om den generelle økonomiske utviklingen har vært god.

2019 ventes å bli et år med fortsatt god vekst i norsk økonomi hjulpet av en vekst på 10-15 pst i oljeinvesteringene. Usikkerheten er imidlertid stor, både som følge av at oljeprisen falt tilbake mot slutten av året, og fordi det er mange uromomenter internasjonalt i det nye år. BREXIT og handelskonflikten mellom USA og Kina er kanskje de viktigste risikoene, sammen med en alltid tilstedeværende fare for nye fall i oljeprisen.

Oslo Børs var mot slutten av 2018 preget av den økende usikkerhet knyttet til utsiktene for verdensøkonomien i tiden fremover. Ned bare marginalt for året som helhet, men hele 12,5 pst lavere enn toppnoteringene i september.

Utvikling i Melhus

Næringslivet i Melhus er dominert av landbruk, handelsbedrifter, mindre og mellomstore bedrifter innen bygg og anlegg, samt transportbedrifter. Melhus kommune er en del av et felles arbeidsmarked i Trondheimsregionen, og ca. 60 % av kommunens yrkesaktive har sin arbeidsplass i Trondheim.

Regionen preges av store offentlige arbeidsplasser. Samtidig har vi i Midt-Norge stor aktivitet knyttet til fiskeoppdrett, teknologi og forskning/utvikling. Nærings sammensetninga har gitt en mer stabil utvikling i regionen de siste årene enn hva andre deler av landet har opplevd.

Arbeidsledigheten basert på NAV sin statistikk viser en arbeidsledighet i kommunen på 1,8%. Dette er en nedgang på 0,2% gjennom året. Arbeidsledigheten i omkringliggende kommuner er også lav, og lavere enn landsgjennomsnittet.

Boligprisene i Trondheim sank med 0,8% i 2018 i takt med at tilbudet av usolgte boliger steg betydelig. Samtidig har totale omsetning av boliger vært høyt. For 2019 forventer Eiendom Norge at prisene for boliger i Trondheim skal falle med om lag 1% og at antall usolgte boliger gradvis reduseres mot mer normale nivåer.

Infrastrukturen i området er under utbygging og det er etablert et langt bedre togtilbud fra Melhus til Trondheim samt til Værnes Lufthavn. Kollektivtilbudet er også godt. Utbyggingen av ny E6 fra Tonstad til Jaktøyen er ble ferdigstilt rundt årsskifte 2018/2019. Byggingen av strekningen fra Melhus til Kvål vil starte høsten 2019 med ferdigstillelse 2020/2021. Den videre E6 utbygginga fra Kvål til Ulsberg er foreløpig beregnet ferdig innen 2027. Både kollektivtilbudet og veiforbindelsen inn til Trondheim har blitt betydelig bedre de siste årene og Melhus sin posisjon som en økonomisk

integreert del av Trondheim vil bare forsterkes. Samtidig skjer mye av næringsutviklingen i Trondheim på sørsiden av byen, inklusive åpning av en midlertidig godsterminal frem til ny godsterminal blir bygd.

Beliggenheten som randkommune til Trondheim, gir kommunen en jevn befolkningsvekst. Det finnes nå utbyggingsplaner for nærings- og boligfelter i ulike deler av kommunen og med en god markedstilpassing vil disse være med på å skape vekst, både i forhold til befolkning og lokalt næringsliv. Det er gjennomført en midlertidig byggestopp i Nedre Melhus mens kommunen utvikler sin sentrumsplan. Dette arbeidet er planlagt ferdig i 2019 og kan lede til betydelig byggeaktivitet. Som en del av den totale sentrumsplanen har banken laget en plan for hvordan bankens tomt eventuelt kan bebygges med forretningsbygg og leiligheter.

For næringseiendom er det noe overkapasitet på forretningsbygg i Nedre Melhus. For industrirettet næringsareal er området på Hofstad Leir i ferd med å fylles opp. Kommunen har etablert selskapet Melhus Utviklingsarena AS som instrument for å erverve og regulere grunn til næringsareal. Selskapet arbeider med flere aktuelle områder slik at kommunen også i tiden fremover skal ha tilstrekkelig areal å tilby næringslivet. Det oppleves god etterspørsel etter denne type areal med tilhørende etablering av arbeidsplasser.

4.5. Bankens årsregnskap

Selskapsregnskapet er for 2018 avlagt ihht. internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS).

Banken oppnådde et resultat etter skatt for 2018 på 82,3 mill. kr. og har en ren kjernekapitaldekning pr. 31.12.2018 på 17,1%. Grunnlaget for fortsatt drift er til stede, og dette legges til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

Resultatregnskapet

Styret er godt fornøyd med bankens resultat i 2018 som utgjør 106,0 mill. k. før skatt, mot 98,6 mill. kr. i 2017. Resultatforbedringen skyldes økende rentenetto samt god kostnadskontroll.

Resultatbidraget fra tilknyttede selskaper har i år vært negativt, mens det i fjor ga et positivt bidrag til bankens resultat.

Egenkapitalavkastning før utdeling av fondsobligasjonsrenter utgjør 9,7%, mot 10,3% i fjor.

Netto renteinntekter

Rentenetto i kroner for 2018 er 142,5 mill. kr. og er 9,0 mill. kr. høyere enn i fjor. Den relative rentenettoen er 1,66% mot 1,59% i fjor. Høyere rentenetto i år skyldes i hovedsak utlånsvekst, samt reduserte fundingkostnader sammenlignet med fjoråret.

Andre driftsinntekter

Netto inntekter fra banktjenester for 2018 ble 36,4 mill. kr., mot 37,3 mill. kr. i fjor.

Banken benytter Eika Boligkreditt (EBK) ved at en del av lån inntil 60 % av boligens verdi finansieres over kredittforetakets balanse, med en løpende porteføljeprovisjon tilbake til banken. Dermed oppnår man gunstige vilkår til kunden, kombinert med at den samlede fundingkostnaden holdes lav og finansieringsbehovet reduseres for banken. Ved utgangen av året hadde banken formidlet en løpende portefølje på 1.764 mill. kr. til Eika Boligkreditt. Lån formidlet gjennom Eika Boligkreditt AS utgjør 24,5% av bankens samlede utlån til privatmarkedet. Provisjonsinntektene fra Eika Boligkreditt er 0,3 mill. kr. høyere enn i fjor. Fundingkostnader i boligkredittselskapet har vært økende utover året, som da har gitt reduserte marginer for banken mot slutten av året.

Provisjonsinntekter fra forsikring og sparing er på samme nivå som i fjor. Det har vært en positiv økning i forsikringsporteføljen gjennom andre halvår, men porteføljen ved utgangen av året er den samme som i starten av 2018. Verdipapirportefølje formidlet til våre kunder er i år økt med 5,1%, som er en god økning etter nedgang på børsene de siste månedene før årsskiftet. Provisjoner fra betalingsformidling er lavere i år enn i fjor og skyldes i hovedsak lavere gebyrinntekter på korttransaksjoner.

Av netto gevinster fra finansielle instrumenter utgjør 8,5 mill. kr. utbytte fra Eika Gruppen og EBK, tilsvarende i fjor. Banken har ikke mottatt utbytte fra Heimdal Eiendomsmegling i år. I fjor var utbytte på 4,7 mill. kr. Renter og verdiutvikling av pengemarkedsfond utgjør 5,4 mill. kr., mot 5,1 mill.kr. i fjor. Positiv endring i virkelig verdi og gevinster på derivatavtaler utgjør 3,0 mill.kr. i 2018, mot 1,4 mill.kr. i fjor.

Driftskostnader

Bankens driftskostnader er totalt for året 2,8 mill. kr. lavere enn fjoråret. Antall årsverk i slutten av året er 53, samme som i starten av året. Gjennom året har det dog vært noe lavere bemanning enn i fjor som gjør at personalkostnadene inkl. vikarbruk er 0,7 mill.kr. lavere enn i fjor. Driftskostnader for øvrig er noe lavere enn i fjor.

De relative kostnadene, målt i forhold til forvaltningskapitalen, utgjør 1,06% mot 1,11% i fjor. Kostnader målt i forhold til inntekter er på 46,1% ekskl. renter fondsobligasjoner og gevinster, mot tilsvarende 48,2% i fjor.

Nedskrivninger på utlån

Generelt har tapene de senere årene vært svært lave. Dette har sammenheng med en forsiktig kredittpolitikk kombinert med et godt eiendomsmarked i vår region og et næringsliv som har klart seg godt. Ved innføring av IFRS 9 er det tatt i bruk modellbasert tapsavsetning. Tapsavsetningene bygger på risikoklassifiseringsmodellen designet felles for banker knyttet til Eika. Tapsavsetningene er et produkt av størrelse på engasjement, PD – verdi (sannsynlighet for mislighold) og LGD (tap gitt mislighold). LGD er en faktor beregnet ut fra tapshistorikk fra alle Eika-bankene og kan være noe høyere enn hva vår egen tapshistorikk tilser. Likevel har egen bank ikke nok hendelser for å bygge eget grunnlag til modellen. Modellbasert tapsberegning har medført en betydelig økning i tapsavsetningene implementert mot egenkapitalen 01.01.2018. Gjennom året er 2,3 mill. kr. av disse avsetningene tilbakeført og inntektsført under tap på utlån. Øvrige tap på utlån utgjør 2,4 mill. kr. mot 1,5 mill. kr. i fjor.

Misligholdte lån over 90 dager er pr. 31.12.18 på 76,3 mill. kr., mot 23,9 mill. kr. i fjor. Misligholdte engasjementer er godt sikret i fast eiendom, men med likviditetsutfordringer. Disse har tett oppfølging fra banken.

Utlån

Bankens brutto utlån er i 2018 økt med 5,3%, tilsvarende 465 MNOK, inklusive Eika boligkreditt. Veksten i personmarkedet utgjør 382 mill. kr. av disse. Bankens vekst har vært tilpasset ønske om å øke kapitaldekningen.

Innskudd

Innskuddene har økt med 269 mill. kr. i 2018, noe som medfører at bankens innskuddsdekning er 71,7% ved utgangen av året.

Likviditet

Banken har bibeholdt sitt egenpålagte krav til likvid reserve gjennom å eie en betydelig portefølje av likvide obligasjoner og pengemarkedsfond. For å få en profesjonell og forsiktig forvaltning av disse verdiene, er obligasjonsporteføljen satt ut for forvaltning under et sterkt regulert mandat til Eika

Kapitalforvaltning AS. Banken har valgt å investere hoveddelen av likviditetsreserven i verdipapirer med lav risiko og høy likviditet. Dette gjør at avkastningen på likvidene trekker rentenettoen noe ned.

Soliditet

Myndighetene har fastsatt et minimumskrav til bankens egenkapital. Bankens styre har på basis av bankens risikoprofil, fremtidige strategi og myndighetens krav fastsatt mål for kapitaldekningen med utgangspunkt i disse kravene. Sammen med bankens kapitaldekning pr 31.12.2018 fremgår disse tallene av tabellen under:

	Myndighets-krav *	Bankens interne mål	Bankens kapitaldekning pr. 31.12.
Ren kjernekapital (eierbeviskapital og tilbakeholdt overskudd)	15,3%	16,0%	17,1%
Ansvarlig kapital (Ren kjernekapital med tillegg av fondsobligasjoner og ansvarlig lån)	18,8%	19,0%	21,4%

* Inkludert i myndighetskravene er en motsyklisk kapitalbuffer på 2,0% fra og med 31.12.2017. I tillegg er medtatt Pilar 2-krav fastsatt av Finanstilsynet den 21.11.2016 til 3,3%. Motsyklisk kapitalbufferen økes til maksimum på 2,5% fra og med 31.12.2019.

Finanstilsynet fastsatte i november 2016 bankens ICAAP-tillegg (pilar 2 krav) til 3,3% basert på bankens tall fra 2015 og metodikk offentliggjort i rundskriv 12/2016 fra juni 2016. Finanstilsynet vil gjøre en ny vurdering av Pilar 2-kravet i 2019. Bankens egen vurdering i 2018 er et pilar 2 krav på 2,1%.

Myndighetene fastsatte en overgangsregel for beregning av fradrag i kapitaldekningen for eierandeler i andre finansinstitusjoner. Denne er nå faset ut og har redusert ren kjernekapitaldekning med 0,5% siden 31.12.17.

Konsolidert ren kjernekapitaldekning er på 16,3%. Vi har ikke pr. i dag et konsolidert kapitalkrav, men med dagens pilar 2 krav forventes det å være i størrelsesorden 14,9%.

4.6. Overgang til IFRS 9

IFRS 9 Finansielle instrumenter omhandler klassifikasjon, måling og innregning av finansielle eiendeler og forpliktelser, nedskrivninger samt sikringsbokføring. Den erstatter de deler av IAS 39 som omhandler tilsvarende problemstillinger. Standarden er tatt i bruk fra 1.1.2018 og effekter på overgangen til IFRS 9 vises i note 2 og 36.

4.7. Egenkapitalbevistes stilling

I løpet av 2018 er det omsatt 306.000 egenkapitalbevis mot 496.000 bevis i 2017. I november 2017 ble det gjennomført en emisjon rettet mot eksisterende eiere på 470.086 bevis til kurs 117. Banken har en avtale om likviditetsgaranti med Norne Securities AS.

Børskursen på bankens egenkapitalbevis var ved årsskiftet kr 122,- mot kr 119,- året før. Høyeste kurs gjennom året var kr 127 og laveste kurs var kr. 115.

Markedsverdien av bankens egenkapitalbevis var ved utgangen av 2018 på kr 335,9 mill.kr. Styrets forslag til utbytte for 2018 er i samsvar med bankens utbyttepolitikk, som beskrevet under pkt. 2.2 "Selskapskapital og utbytte" i denne beretning.

4.8. Erklæring fra styret og daglig leder

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for 2018 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet, de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står ovenfor neste regnskapsperiode, samt av vesentlige transaksjoner av nærstående.

4.9. Utsikter

En vurdering av fremtidig utvikling er nødvendigvis beheftet med usikkerhet. Banken har i en periode økt inntektene fra kjernevirksomheten. Økning i niborrenten har gitt økte fundingkostnader og som har resultert i økt rentenivå i markedet for bl.a. boliglån i slutten av 2018. Konkurransesituasjonen fremover tilspisser seg og vi ser at større aktører har satt ned boliglånsrenter til enkelte kundegrupper. Veksten i husholdningers lånegjeld er også avtakende, samt at bankene stort sett er oppkapitalisert ihht regelverk. Dette er forhold som gjør at konkurransen om lånekundene kan bli større fremover.

Bankens kapitalgrunnlag og kapitalplan gir mulighet for en noe høyere vekst fremover. Sammen med utvikling av eksisterende kunder og kostnadskontroll, videreføres målsettingen et langsiktig resultat som gir 10% egenkapitalavkastning etter skatt.

5. Årsresultat og disposisjoner

Årets resultat etter skatt på kr. 82 314 000 foreslås disponert som følger:

Rente på fondsobligasjonslån	kr. 3 880 000
Utbytte på egenkapitalbevis	kr. 24 986 000
Overført til utjevningsfondet	kr. 8 418 000
Avsetning til gaver	kr. 850 000
Overført til grunnfond	kr. 44 180 000
Sum disponert	kr. <u>82 314 000</u>

I sparebanker kan det kun utdeles utbytte på grunnlag av årsresultat og fra utjevningsfondet.

Melhus 31. desember 2018/14. februar 2019

Styret for Melhus Sparebank

Bjarne Berg
Styrets leder

Bernt Gagnås
Nestleder

Jo Temre

Merethe Moum

Ann Sølvi Valås Myhr

Ståle Vandvik
Ansattvalgt

Mona Berg
Ansattvalgt

Ragnar Torland
Banksjef

RESULTATREGNSKAP

Alle beløp i NOK 1000

	Note	2018	2017
Renteinntekter fra utlån vurdert til amortisert kost	5, 15	244.918	237.233
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi	5,15	7.715	5.521
Rentekostnader og lignende kostnader	5, 33	110.175	109.315
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		142.458	133.439
Provisjons inntekter og inntekter av banktjenester	6	41.825	42.386
Provisjons kostnader og kostn. ved banktjenester		5.389	5.134
Netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi	7, 22	18.486	
Netto gevinster finansielle instrumenter til virkelig verdi	7, 22		20.622
Andre driftsinntekter	8	1.562	1.499
Netto andre driftsinntekter		56.484	59.373
Sum netto driftsinntekter		198.942	192.812
Lønnskostnader	9	37.179	37.250
Pensjonskostnader	9	4.638	5.261
Sosiale kostnader	9	9.348	9.147
Administrasjonskostnader	9	19.518	22.078
Av- og nedskrivninger	20, 21	3.493	3.407
Andre driftskostnader	10	16.278	16.136
Sum driftskostnader før tap på utlån		90.455	93.278
Driftsresultat før nedskrivninger og tap på utlån		108.487	99.533
Nedskrivninger på utlån og tap på garantier	11	85	1.521
Driftsresultat		108.402	98.013
Andel av resultat tilknyttet selskap	18	-2.759	316
Gevinst ved realisasjon av aksjer	18	309	313
Resultat før skatt		105.952	98.642
Skatt på resultat	12	23.639	19.492
Resultat etter skatt		82.314	79.151
Utvidet resultat			
<i>Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultat</i>			
Rekalkulering pensjonsforpliktelse		0	164
<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultat</i>			
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet res		-2.266	
Verdiregulering finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			-9.009
Verdiregulering finansielle eiendeler over utvidet resultat	12, 16	15.888	0
Utvidet resultat etter skatt		13.622	-8.845
Årets totalresultat		95.936	70.306
Andel tilordnet fondsobligasjonsinvestorer	26	3.880	3.494
Andel tilordnet grunnfond/egenkapitalbeveiere	13	78.433	75.657
<i>Resultat pr. gj.snittlig antall egenkapitalbevis</i>	13	<i>12,03</i>	<i>13,11</i>
<i>Utvannet resultat pr. gj.snittlig antall egenkapitalbevis</i>	13	<i>12,03</i>	<i>13,11</i>

BALANSE

Alle beløp i NOK 1000

EIENDELER	Note	31.12.18	31.12.17
Konter og fordringer på sentralbanker	14	7.657	71.183
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14	146.679	7.413
Netto utlån til og fordringer på kunder	11, 15	7.513.894	7.131.819
Aksjer og egenkapitalbevis (FVTPL)	16a	1.034	1.034
Pengemarkedsfond (FVTPL)	16a, 22	358.435	328.974
Sertifikater og obligasjoner (FVOCI)	17, 22	361.612	0
Sertifikater og obligasjoner tilgjengelig for salg	17, 23		414.157
Andre eiendeler	22, 23	5.981	14.859
Aksjer og egenkapitalbevis (FVOCI)	16b, 22	187.161	0
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg	16b, 23		164.607
Investeringer i tilknyttede selskaper	18	41.778	41.214
Utsatt skattefordel	12	5.599	2.378
Immaterielle eiendeler	20	2.277	2.882
Varige driftsmidler	21	25.499	27.257
SUM EIENDELER		8.657.606	8.207.778
GJELD OG EGENKAPITAL		31.12.18	31.12.17
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	27	10.558	10.586
Betalbar skatt	12	23.412	20.699
Annen gjeld	28	24.971	23.191
Innskudd fra og gjeld til kunder	15, 22	5.388.732	5.120.170
Gjeld til kredittinstitusjoner	22, 24, 25	29.187	77.652
Sertifikat- og obligasjonsgjeld	22, 24, 25	2.080.751	1.914.688
Finansielle derivater	22	1.460	3.515
Avsetninger	30	1.874	0
Ansvarlig lånekapital	24, 25, 26	110.036	109.976
SUM GJELD		7.670.982	7.280.477
Eierandelskapital	29, 31	277.620	276.931
Overkursfond	29	23.090	23.090
Annen egenkapital	29	600.552	542.004
Fondsobligasjonslån	26	85.362	85.277
SUM EGENKAPITAL		986.624	927.301
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		8.657.606	8.207.778
POSTER UTENOM BALANSEN			
Garantiansvar	32	115.100	133.748
Pantstillelser	32	183.788	175.408

Melhus 14. februar 2019

Bjarne Berg
Styrets leder

Bernt Gagnås
Nestleder

Jo Temre

Marthe Moum

Ann Selvi Velås Myhr

Ståle Vandvik
Ansattvalgt

Mona Berg
Ansattvalgt

Ragnar Torland
Banksjef

ENDRING I EGENKAPITAL

Alle beløp i NOK 1.000

Endring egenkapital 2018	Eierandels kapital	Overkurs- fond	Grunn- fond*	Gaver	Utjevnings- fond/ utbytte*	Annen EK res.ført*	Fonds- obligasj.	Total egen- kapital
Egenkapital 31.12.2017	276.931	23.090	453.898	850	60.292	26.964	85.277	927.301
Overgang IFRS 9			-6.660		-4.941	2.541		-9.060
Årets resultat			45.028		33.405		3.880	82.314
Utvidet resultatregnskap								
Endr. v.v. på eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat						13.622		13.622
Årets totalresultat	0	0	45.028	0	33.405	13.622	3.880	95.937
Transaksjoner med investorer								
Egne egenkapitalbevis	689							689
Påløpte/utbetalte renter fondsobligasjonslån							-3.795	-3.795
Utbytte/gaver				-850	-23.598			-24.448
Egenkapital pr. 31.12.2018	277.620	23.090	492.266	0	65.158	43.127	85.362	986.624

*Fond for urealiserte gevinster utgjør 38.948. Totalt utsatt skatt på elementer som er ført direkte mot fond for urealiserte gevinster utgjør 1.273. Totalt utsatt skattefordel på elementer som er ført over utvidet resultat utgjør 98.

Fond for vurderingsforskjeller består av resultatandel fra tilknyttet selskap ført etter egenkapitalmetoden og utgjør 0.

Endring egenkapital 2017	Eierandels kapital	Overkurs- fond	Grunn- fond*	Gaver	Utjevnings- fond/ utbytte*	Annen EK res.ført*	Fonds- obligasj.	Total egen- kapital
Egenkapital 31.12.2016	230.607	17.329	409.793	850	49.192	35.809	60.330	803.910
Årets resultat			44.955		30.702		3.494	79.151
Utvidet resultatregnskap								
Endr. v.v. på fin. eiendeler tilgjengelig for salg/estimataavvik pensjon						-8.845		-8.845
Årets totalresultat	0	0	44.955	0	30.702	-8.845	3.494	70.306
Transaksjoner med investorer								
Emisjon	47.009	5.761						52.770
Opptak fondsobligasjonskapital							25.000	25.000
Egne egenkapitalbevis	-685							-685
Påløpte/utbetalte renter fondsobligasjonslån							-3.547	-3.547
Utbytte/gaver				-850	-19.602			-20.452
Egenkapital pr. 31.12.2017	276.931	23.090	454.748	0	60.292	26.964	85.277	927.301

*Fond for urealiserte gevinster utgjør 30.473. Totalt utsatt skatt på elementer som er ført direkte mot fond for urealiserte gevinster utgjør 1.486. Totalt utsatt skatt på elementer som er ført over utvidet resultat utgjør 114.

Fond for vurderingsforskjeller på 600 etter skatt består av resultatandel fra tilknyttet selskap ført etter egenkapitalmetoden.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING 2018

Alle beløp i NOK 1.000

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	Note	2018	2017
Utlån og innlånsvirksomhet			
Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder		287.504	277.824
Netto innbetalinger/utbetalinger av nedbetalingslån, rammekreditter		-395.391	-157.554
Renteutbetalinger til kunder		-65.264	-63.179
Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av kortsiktige inv. i aksjer og lignende		-43.147	-136.865
Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av valuta og finansielle derivater		3.296	1.095
Innbetalinger av utbytte		8.735	13.298
Renteinnbetalinger på verdipapirer		10.575	10.589
Utbetaling til drift		-86.804	-83.843
Skatter		2.713	-18.501
Andre		1.562	1.499
Utbetalt gaver av overskudd		-850	-850
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		-277.072	-156.487
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Kjøp av varige driftsmidler/immaterielle eiendeler		-1.130	-1.715
Salg av varige driftsmidler		0	3.862
Kjøp av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler		-11.433	-20.458
Salg av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler		2.566	10.111
Innbetaling ved salg av rentebærende verdipapirer		243.550	545.040
Utbetaling ved kjøp av rentebærende verdipapirer		-191.005	-450.260
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		42.548	86.580
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Netto innbetalinger av innskudd		268.562	416.116
Plassering/låneopptak i kredittinstitusjoner		0	0
Tilbakebetaling/nedbetaling til kredittinstitusjoner		-187.730	-27.039
Opptak av sertifikater og obligasjonsgjeld/ansvarlig lånekapital		724.000	155.000
Utbetaling ved tilbakebetaling av obligasjonsgjeld/ansvarlig kapital		-557.791	-453.133
Utbetaling av utbytte	13	-23.598	-19.602
Netto rentebetalinger på finansaktiviteter		-52.443	-52.969
Innbetaling egenkapital/emisjon		0	52.770
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		170.999	71.143
Netto kontantstrøm for perioden		-63.525	1.236
Beh. av kontanter og kontantekvivalenter ved perioden begynnelse		71.183	69.947
Beh. av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		7.658	71.183

NOTER

Alle beløp i 1.000 kroner hvis ikke annet er presisert.

1. Generell informasjon

Melhus Sparebank er hjemmehørende i Norge, og er lokalisert i Melhus og Trondheim kommune. Selskapets virksomhet er bank- og finansielle tjenester. Melhus Sparebank er notert på Oslo Børs (ticker MELG). Regnskapet er vedtatt i selskapets styre 14. februar 2019.

Melhus Sparebank sin egenkapital består av eierandelskapital, overkursfond, grunnfond, utjevningfond, fondsobligasjon og annen egenkapital som ikke er resultatført. Annen egenkapital ikke resultatført består av urealiserte gevinster og tap knyttet til finansielle instrumenter der verdiendringer føres i utvidet resultat. Gaver (gavefond) hører til under grunnfond og består av forslag til gaveutdeling til allmennyttig formål. Fond for urealiserte gevinster (FUG) er positive verdiendringer/gevinster på finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat, samt merverdi i forretningseiendommen. FUG er inkludert både i grunnfond, utjevningfond og annen ikke resultatført egenkapital. Fond for vurderingsforskjeller består av andel resultat fra investeringer i tilknyttede selskaper ført etter egenkapitalmetoden. Disse fondene holdes utenfor ved beregning av utdeling av årlig utbytte og beregning av egenkapitalbevisbrøken. Utstedelse av egenkapitalbevis beslutes av øverste myndighet i institusjonen (generalforsamling) med flertall som for vedtektsendring. Overkursfondet kan bare brukes til dekning av utgifter ved forhøyelse av eierandelskapitalen; dekning av tap som ikke kan dekkes på annen måte; fondsemissjon, hvis ikke institusjonen har udekket underskudd. Grunnfond er bygd opp gjennom overskudd siden 1840. Fondet kan benyttes til dekning av underskudd. Utjevningfond består av ikke utbetalt utbytte til egenkapitalbeviserne, samt egenkapitalbevisernes andel av resultatet for inneværende år. Fondet skal benyttes til utjevning av avkastning til egenkapitalbeviserne. Fondsobligasjonslån som er godkjent etter nytt kapitalkravsregelverk er fra og med 2016 definert som egenkapital. Renter av fondsobligasjonslånet presenteres i regnskapet tilsvarende som utbytte, som disponering og inngår ikke i årsresultatet. Skattemessig er rentene fradragsberettiget.

2. Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsipper

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av regnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle presenterte perioder, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Regnskapet er avlagt i samsvar med EU-godkjente IFRS'er og tilhørende fortolkninger, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapslov, børsforskrift, børsregler, og som skal anvendes pr. 31.12.2018.

Regnskapet er utarbeidet basert på historisk kost prinsippet med følgende modifikasjoner: finansielle eiendeler med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI) og finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet (FVTPL).

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger eller høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 4.

Regnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift.

2.1.1 Endringer i regnskapsprinsipper og opplysninger

(a) Nye og endrede standarder tatt i bruk av banken.

IFRS 9 Finansielle instrumenter er implementert fra 01.01.2018 og har erstattet IAS 39. IFRS 9 introduserer en ny modell for klassifisering og måling av finansielle eiendeler, ny modell for nedskrivning av finansielle eiendeler og nye regler for sikringsbøkføring. Sikringsbøkføring er dog ikke aktuelt for banken.

IFRS 9 er anvendt modifisert retrospektivt, med unntak for sikringsbøkføring. Modifisert retrospektiv anvendelse innebærer at banken laget åpningsbalansen 01.01.2018 etter prinsippene i IFRS 9. Det er adgang til å unnlate å utarbeide sammenligningstall for historiske perioder, og banken har valgt å ikke å utarbeide sammenligningstall. Effektene av nye prinsipper i åpningsbalansen for 2018 er ført mot egenkapitalen.

Banken har klassifisert sine finansielle eiendeler i følgende kategorier etter spesifikasjonene i IFRS 9:

	31.12.2017 Etter IAS 39	01.01.2018 Etter IFRS 9		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	Amortisert kost	71.183	Amortisert kost	71.183
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	Amortisert kost	7.413	Amortisert kost	7.413
Utlån til og fordringer på kunder	Amortisert kost	7.131.819	Amortisert kost	7.043.414
	Virkelig verdi over resultat	0	Virkelig verdi over resultat	75.157
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over resultat	Virkelig verdi over resultat	1.034	Virkelig verdi over resultat	1.034
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	Virkelig verdi over resultat	328.974	Virkelig verdi over resultat	328.974
Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg	Tilgjengelig for salg	414.157	Virkelig verdi over utvidet resultat	414.157
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg	Tilgjengelig for salg	164.607	Virkelig verdi over utvidet resultat	164.607
Totalt		<u>8.119.187</u>		<u>8.105.939</u>

Utlån med flytende rente er fortsatt klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, tilfredsstillende ikke kravene i IFRS 9 i sin nåværende form, til å være et finansielt instrument som kun gir opphav til betalinger i form av hovedstol og rente. Årsaken er at banken ved innfrielse både kan motta og betale en kompensasjon til låntaker. Disse lånene er derfor klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat. Det er imidlertid vedtatt en endring til IFRS 9, Amendment to IFRS 9, Financial instruments on prepayment features with negative compensation (effective date 1 Jan 2019), som vil endre på disse reglene, slik at banken forventer at disse lånene vil bli klassifisert til amortisert kost igjen når denne endringen trer i kraft.

Bankens obligasjonsportefølje som er tiltenkt å dekke LCR-krav og forvaltes av Eika Kapitalforvaltning er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat, som er i tråd med bankens forretningsmodell om å holde investeringene for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, eller å selge.

Bankens pengemarkedsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet ihht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Kjøp og salg gjøres ut fra et mål om maksimal fortjeneste innenfor krav om likviditet og risiko i porteføljen. Salg utføres for å dekke uventede likviditetsbehov.

Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, blir klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Informasjon om IFRS 9 er innarbeidet i regnskapsprinsippene under 2.7 Finansielle eiendeler. IFRS 15 er implementert med modifisert retrospektiv metode. Standarden hadde regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2018. Standarden har ikke hatt vesentlig betydning for bankens inntektsføringsprinsipper.

(b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor selskapet ikke har valgt tidlig anvendelse

IFRS 16 Leiekontrakter der standarden legger opp til at det ikke lenger skal skilles mellom operasjonell og finansiell leasing der inngåtte avtaler overfører bruksretten til en spesifikk eiendel fra utleier til leietaker for en spesifikk periode. For utleier videreføres i all hovedsak regelverket fra IAS 18. Standarden er godkjent av EU og er effektiv for årsregnskap som starter 1. januar 2019. Standarden vil for banken hovedsakelig få betydning for leieavtaler knyttet til kontorlokaler.

Banken har valgt forenklet implementering hvor man beregner nåverdien av fremtidige leieavtaler pr 01.01.2019.

Konsekvensen av implementeringen gir en bruksretteeiendel på litt i overkant av 1,4 mill. kr. og en tilsvarende leieforpliktelse. Effekten av implementeringen blir en ubetydelig reduksjon av ren kjernekapitaldekning.

2.2 Investering i datterselskap og tilknyttede selskaper

Datterselskaper

Datterselskaper er enheter som banken har kontroll over. Kontroll over en enhet oppstår når banken er utsatt for variabilitet i avkastningen fra enheten og har evnet til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over enheten. Datterselskap konsolideres fra dagen kontroll oppstår, og dekonsolideres når kontroll opphører. Normalt har banken kontroll gjennom aksjeeie på mer enn halvparten av stemmerettene. Datterselskaper som er uvesentlige trengs ikke å konsolideres. Banken har ingen datterselskaper.

Oppkjøpsmetoden benyttes for regnskapsføring ved kjøp av datterselskaper. Anskaffelseskost ved oppkjøp måles til virkelig verdi av: eiendeler som ytes som vederlag ved kjøpet, egenkapitalinstrumenter som utstedes og pådratte forpliktelser ved overføring av kontroll. Identifiserbare oppkjøpte eiendeler, overtatt gjeld og betingede forpliktelser blir regnskapsført til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet, uavhengig av eventuelle ikke-kontrollerende eierinteresser.

Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er selskaper der banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der banken har mellom 20 og 50 prosent av stemmerettene. Investeringer i tilknyttede selskap regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost. Anskaffelseskost som overstiger virkelig verdi av identifiserbare netto eiendeler i selskapet balanseføres som goodwill. Hvis anskaffelseskost er lavere enn virkelig verdi av netto eiendeler i selskapet, resultatføres differansen på oppkjøpstidspunktet. Balanseført beløp inkluderer eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet.

Bankens andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringen. Bankens andel av utvidet resultat i det tilknyttede selskapet føres i utvidet resultat i banken og tillegges også balanseført beløp for investeringene. Bankens resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført beløp av investeringen

blir negativt (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre banken har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttede selskapet.

Banken avgjør ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttede selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens bokførte verdi, og resultatfører differansen på egen linje under regnskapslinjen ”Andel resultat i tilknyttede selskaper”.

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom banken og dets tilknyttede selskaper regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærer utenfor selskapet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig er regnskapene i de tilknyttede selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med bankens regnskapsprinsipper. Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i tilknyttede selskaper blir resultatført.

Banken har en eierandel på 41,45% i Heimdal Eiendomsmegling AS. I tillegg eier banken 34% av Melhus Regnskap AS.

2.3 Omregning av utenlandsk valuta

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet er presentert i NOK som er den funksjonelle og presentasjonsvalutaen til banken og dens tilknyttede selskaper.

Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta regnes om til NOK ved bruk av transaksjonskursen.

Valutagevinster og -tap som oppstår ved betaling av slike transaksjoner resultatføres. Pengeposter (eiendeler og gjeld) i utenlandsk valuta ved årets slutt omregnes til kursen på balansedagen og agio resultatføres.

2.4 Varige driftsmidler

Tomter og bygninger består hovedsakelig av forretningsbygg. Det er valgt å benytte kostmodell for verdsettelse av varige driftsmidler. Øvrige varige driftsmidler regnskapsføres også til anskaffelseskost.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Tomter	Avskrives ikke
Bygninger	15-40 år
Maskiner	5-15 år
Kjøretøy	3-5 år
Inventar	3-8 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, revurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Vesentlige enkeltdeler av eiendommen er dekomponert og har ulik utnyttbar levetid. Gevinst og tap ved avgang resultatføres og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført verdi.

Etterfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat, når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte banken, og utgiften

kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

2.5 Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill oppstår ved kjøp av virksomhet og er forskjellen mellom anskaffelseskost og virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttede selskaper er inkludert i investeringer i tilknyttede selskaper. Goodwill testes årlig for verdifall og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag av nedskrivninger, jfr. IAS 36.

Edb programvare

Kjøpt IT-løsninger og programvarer balanseføres til anskaffelseskost (inkludert utgifter til å få systemene operative) og avskrives over forventet utnyttbar levetid (5 år). Banken har ikke egne utgifter til utvikling eller vedlikehold av programvarer eller andre immaterielle eiendeler.

Kostnader vedrørende søknad

Kostnader knyttet til søknad om verdipapirkonsesjon er aktivert som immaterielle eiendeler.

2.6 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid avskrives ikke og vurderes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig kontantstrømmer ikke kan forsvare balanseført verdi.

En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.7 Finansielle eiendeler

Klassifisering og måling under IFRS 9

IFRS9 har innført nye prinsipper for klassifisering og måling. Målekategoriene for finansielle eiendeler i IAS 39 (virkelig verdi over resultat, tilgjengelig for salg, holde til forfall og utlån og fordringer til amortisert kost) er erstattet av følgende tre målekategorier etter IFRS 9:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVTPL)

Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen. Sammenligningstall er dog utarbeidet etter IAS 39. Det vises til fjorårets årsregnskap om beskrivelse av prinsipper etter IAS 39, samt effekter av reklassifisering og verdiendring ved overgangen.

Definisjonen av et finansielt instrument reguleres i IAS 32 og er ikke endret som følge av IFRS 9. Ved fastsettelse av målekategori skiller IFRS 9 mellom ordinære renteinstrumenter, egenkapitalinstrumenter og derivater. Med ordinære renteinstrumenter menes det

renteinstrumenter der avkastning utgjør kompensasjon for tidsverdi av penger, kredittrisiko og andre relevante risikoer som følger av ordinære renteinstrumenter.

Egenkapitalinstrumenter faller i målekategorien virkelig verdi over resultat. For egenkapitalinstrumenter som ikke holdes for handelsformål, er det anledning til å velge å føre disse til virkelig verdi over utvidet resultat, jfr. note 2.1.1. Derivater føres til virkelig verdi. For ordinære renteinstrumenter bestemmes målekategorien etter formålet med investeringen.

Renteinstrumenter som inngår i en portefølje med formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, skal måles til amortisert kost. Renteinstrumenter som inngår i en portefølje med formål om å både motta kontantstrømmer og å foreta salg, skal måles til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og nedskrivninger presentert over ordinært resultat. Renteinstrumenter i øvrige forretningsmodeller måles til virkelig verdi over resultat. Verdiendringer på ordinære renteinstrumenter ført over utvidet resultat, reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Øvrige gjeldsinstrumenter måles til virkelig verdi med verdiendring over resultat.

Finansielle forpliktelser

Finansielle forpliktelser følger IAS 39 og føres til amortisert kost. Banken har ikke finansielle forpliktelser som er bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultat.

Klassifisering av utlån under IFRS 9

Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, tilfredsstiller ikke kravene i IFRS 9 i sin nåværende form, til å være et finansielt instrument som kun gir opphav til betalinger i form av hovedstol og rente. Årsaken er at banken ved innfrielse både kan motta og betale en kompensasjon til låntaker. Disse lånene er derfor klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat. Det er imidlertid vedtatt en endring i IFRS 9, *Amendment to IFRS 9, Financial instruments on prepayment features with negative compensation (effective date 1 Jan 2019)*, som vil endre på disse reglene, slik at banken forventer at disse lånene vil bli klassifisert til amortisert kost igjen når denne endringen trer i kraft.

Utlånportefølje i boligkreditselskap

Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt som har belåningsgrad under 60 %. Dette er en mulighet som ligger som en del av beredskapsplan i en eventuell likviditetskrise. Eika Boligkreditt benyttes derfor i det vesentlige ved etablering av nye låneengasjementer og bare unntaksvis overføring fra egen balanse. Banken vil derfor klassifisere utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Nedskrivninger på finansielle eiendeler under IFRS 9

Tidligere etter IAS 39 kunne nedskrivninger for tap bare finne sted når det er objektive bevis for at en tapshendelse har inntruffet etter første gangs innregning. Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler omfattet.

Ved førstegangs balanseføring skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen. Dersom det oppstår et kredittap skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

Nedskrivningsmodell i Eika

Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). SDC har videre utviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i risiko siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Forventet kredittap (ECL) beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

Beskrivelse av PD-modellen

PD-modellen i Eika estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Mislighold er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i 90 dager sammenhengende, i tillegg til andre kvalitative indikatorer som tilsier at engasjementet har misligholdt, jf. kapitalkravsforskriften § 10-1.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler misligholdssannsynlighet for de neste 12 måneder (PD). Personkundemodellen skiller videre på kunder med og uten boliglån. Bedriftskundemodellen skiller mellom eiendomsselskap, begrenset personlig ansvar og ubegrenset personlig ansvar.

Betalingsadferd krever 6 måneder med historikk før den får påvirkning i modellen. Det betyr at nye kunder vil ha 6 måneder med kun ekstern modell før intern modell blir benyttet i tillegg.

Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD-liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på utvikling i PD siste 12 måneder (Markovkjede). Følgende prinsipper er lagt til grunn:

- Beregningen gjøres på gruppenivå og ikke på kundenivå
- Beregningen gjøres med utgangspunkt i mislighold i hver risikoklasse og migrasjon mellom risikoklasser

Vesentlig økning i kredittrisiko

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i levetid PD. Eika har definert vesentlig økning i kredittrisiko som en økning i opprinnelig PD ved første gangs innregning (PD-ini) for ulike nivåer for at modellen skal fange opp relativ utvikling i kredittrisiko. For engasjementer som hadde opprinnelig PD mindre enn 1% er vesentlig økning definert som:

$$PD > PD \text{ ini} + 0,5\% \text{ og/eller } PD \text{ liv} > PD \text{ liv ini} * 2$$

For engasjementer som hadde opprinnelig PD over eller lik 1% er vesentlig økning definer som:

$$PD > PD \text{ ini} + 2\% \text{ og/eller } PD \text{ liv} > PD \text{ liv ini} * 2$$

Beregning av LGD

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker fra august 2014 til 2017 for intervaller av sikkerhetsdekning. Eika-Gruppen vil kontinuerlig jobbe med utvikling av LGD modellene etter

hvert som datagrunnlaget øker med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder:

Personkunder

- Kunder uten registrerte sikkerheter
- Kunder med sikkerhet i bolig
- Kunder med sikkerhet i annet enn bolig

Bedriftsmarked

- Kunder uten registrerte sikkerheter
- Kunder med registrerte sikkerheter

Verdien av sikkerhetene er basert på estimert realisasjonsverdi.

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller avsluttet konkurs, ved at utleggsforretning ikke har ført frem, ved rettskraftig dom, eller for øvrig ved at Banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt. Dette selv om banken har juridisk krav på kunden.

EAD

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

Eika vil justere tapsavsetningen med forventet utvikling i ulike makrovariabler som anses å ha påvirkning på forventet tap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – base case, best case og worst case – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til tre år fram i tid. Scenarioene for base case og worst case er basert på Finanstilsynets verdier for basisscenario og stresstest fra sommeren 2018. Scenarioet for best case er basert på prognose fra Eika Gruppens makroøkonom. Variablene arbeidsledighet, oljepris, boligpriser, husholdningers gjeld, bankenes utlånsrente og kronekurs inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Vekting av scenarioene gjøres etter en ekspertvurdering. Pr. 01.01.2018 er det benyttet følgende vekter: Base case 2/3, best case 1/6 og worst case 1/6.

Pr. 01.01.2019 hadde banken følgende forventning til utvikling i makrovariablene:

	2019	2020	2021	2022
Base case				
Arbeidsledighet (nivå)	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
Gjeld husholdning (endring)	-1,6 %	-0,6 %	0,0 %	0,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	3,0 %	3,4 %	4,0 %	4,0 %
Oljepris (USD pr. fat)	58	60	61	63

	2019	2020	2021	2022
Worst case				
Arbeidsledighet (nivå)	4,5 %	5,1 %	5,5 %	5,5 %
Gjeld husholdning (endring)	-2,0 %	-2,0 %	0,0 %	4,1 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	2,6 %	2,2 %	1,8 %	1,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	55	53	51	49

	2019	2020	2021	2022
Best case				
Arbeidsledighet (nivå)	3,8 %	3,2 %	2,9 %	2,9 %
Gjeld husholdning (endring)	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	3,0 %	3,5 %	4,0 %	4,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	59	61	64	66

2.8 Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig forfallstid.

2.9 Utsatt skattefordel og betalbar skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden beregnes i samsvar med de skattelover og skatteregler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt på balansedagen. Ledelsen vurderer løpende de standpunkter som er hevdet i selvangivelsene der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering, foretas avsetninger til forventede skattebetalinger der dette anses nødvendig.

Det er beregnet utsatt skatt på midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt beregnes ikke på goodwill. Dersom en midlertidig forskjell oppstår ved første gangs balanseføring av en gjeld eller eiendel i en transaksjon, som ikke er en virksomhetssammenslutning, og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker regnskaps- eller skattemessig resultat, blir utsatt skatt ikke balanseført. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og

som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil foreligge der de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper, bortsett fra når banken har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig fremtid.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt skal motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt, og utsatt skattefordel og utsatt skatt gjelder inntektsskatt som ilegges av samme skattemyndighet for enten samme skattepliktige foretak eller forskjellige skattepliktige foretak som har til hensikt å gjøre opp forpliktelser og eiendeler ved betalbar skatt netto.

2.10 Ansatteytelser

Banken er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Det er 7 ansatte som har ytelsesbasert tjenestepensjonsordning gjennom DnB Livsforsikring AS og denne kan ikke overføres til innskuddsbasert ordning grunnet uføregrad hos disse ansatte. Resterende ansatte har innskuddsbasert ordning gjennom Danica Pensjon.

For innskuddsordninger betaler banken inn faste bidrag. Banken har ingen rettslige eller selvpålagte forpliktelser til å skyte inn ytterligere midler hvis det viser seg at det ikke er tilstrekkelige midler til å betale alle ansatte de ytelsene som er knyttet til deres opptjening i denne eller tidligere perioder. En ytelsesordning er definert som en ordning som ikke er en innskuddsordning.

En ytelses ordning vil typisk definere et beløp en ansatt vil motta fra og med pensjonerings tidspunktet, vanligvis avhengig av alder, antall år i arbeid og lønn.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningene er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Årlig forventet regulering av pensjoner er endret og tilpasset de betingelser som er i bankens innskuddsordning. Dette har tidligere medført en større nedgang i bankens pensjonsforpliktelse. Samtidig har banken utbetalt sine forpliktelser til pensjonistene i ytelsesordningen slik at det nå er kun 7 ansatte i ytelsesbasert ordning. Pr. i dag dekker pensjonsmidlene gjenstående forpliktelse og regnskapsmessig forpliktelse er lik null. Virkningen av endringen i ordningens ytelser resultatføres umiddelbart.

I en innskuddsordning innbetaler banken til offentlig eller privat ordninger det de har forpliktet seg til ved avtale, er forpliktet til ved lov eller på frivillig basis skyter inn. Banken har ikke ytterligere forpliktelser utover denne innbetalingen. Innskuddet føres som lønnskostnad når de påløper. Forskuddsbetalinger balanseføres som en eiendel i den grad de kan brukes til å dekke fremtidige premier eller bli tilbakebetalt. Se for øvrig note 30

Bonusordning

Banken regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad for bonuser og overskuddsdeling basert på en beregning som tar hensyn til egenkapitalavkastningen i banken. Dette er en avsetning der det foreligger kontraktmessige forpliktelser. En del av resultatlønnen utbetales med bankens egenkapitalbevis. Ordningen gjelder for alle ansatte i banken.

2.11 Inntektsføring / kostnadsføring

Renter og provisjoner tas inn i regnskapet etter hvert som de opptjenes som inntekter og i samsvar med effektiv rente metoden. Kostnader tas inn i regnskapet når de påløper. Etablerings- og depotgebyr som privatpersoner og næringslivskunder belastes ved låneopptak, amortiseres over lånets løpetid. Pr. 31.12.18 er 7,7 mill. kr. holdt tilbake og inntektsføres over lånets løpetid, tilsvarende i fjor var 7,4 mill. kr.

Aksjeutbytte og andre provisjoner og gebyrer som banken mottar inntektsføres fortløpende. Forskuddsbetalte inntekter eller påløpte kostnader ved årets slutt periodiseres og bokføres som gjeld. Opptjente inntekter og forskuddsbetalte kostnader inntektsføres og bokføres som fordring. Gevinst ved salg av eiendeler bokføres når det har skjedd en overføring av kontroll til kjøper.

2.12 Innlån

Innlån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lån til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrasket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid.

2.13 Utbytte

Utbytte klassifiseres som en del av egenkapitalen inntil det er besluttet. Avsatt utbytte blir likevel tatt ut i beregning av kapitaldekning etter gjeldende kapitaldekningsregler.

2.14 Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets ledelse. Dette er i henhold til den organisasjon som banken har. Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder. Resultatposter er fordelt mellom privat- og næringsmarked på kreditt, samt øvrige deler kalt «andre». «Andre» vil i hovedsak bestå av resultatposter fra forsikring og sparing-/plasseringsområdet. Renteinntekter og –kostnader er fordelt på kreditt, mens provisjonsinntekter fra alle kunder er i hovedsak fordelt under andre. Det er foretatt direkte allokering. Under «Ufordelt» vil det være inntekter og kostnader som ikke naturlig lar seg fordele. Aktuelle balansetall er fordelt på privat- og næringsmarked. Utlån og innskudd er i tillegg fordelt på geografisk marked og etter bransje, jfr. note 15.

3. Finansiell risikostyring

Finansielle risikofaktorer

Bankens aktiviteter medfører ulike typer finansiell risiko: markedsrisiko (inkludert valutarisiko), kredittrisiko, likviditetsrisiko og flytende renterisiko.

Risikostyringen ivaretas av ledelsen i overensstemmelse med retningslinjer godkjent av styret. Styret fremlegger prinsipper for den overordnede risikostyring, og angir retningslinjer for spesifikke områder slik som kredittrisiko, likviditetsrisiko, valutarisiko, renterisiko, bruk av finansielle derivater og investering av overskuddslikviditet. Viser for øvrig også til styrets årsberetning.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er bankens største risiko. Kredittrisiko oppstår i hovedsak i bankens utlånsportefølje, men kan også oppstå i bankens beholdning av obligasjoner og finansielle derivater.

Maksimum eksponering til kredittrisiko:

	31.12.18	31.12.17
Kontanter og fordringer på sentralbanker	7.657	71.183
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	146.679	7.413
Brutto utlån til og fordringer på kunder	7.540.098	7.144.708
Pengemarkedsfond (FVTPL)	358.435	328.974
Sertifikater og obligasjoner	361.612	414.157
Finansielle derivater	616	0
Sum kreditrisikoeksponering balanseposter	8.415.097	7.966.435
Garantiforpliktelser	115.100	133.748
Ubenyttede trekkfasiliteter og lånetilsagn	474.545	557.318
Total kreditteksponering	9.004.742	8.657.501

Risikoklassifiseringsmodell utlån

Det har vært et prosjekt i Eika for å få til et mer ensartet og sammenlignbart risikoklassifiseringsssystem for bankene i gruppen. Modellen som benyttes er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell. Modellen vil benyttes på alle kunder der det er risiko for tap for banken. Det betyr at alle kunder med lån, kreditt eller garanti blir risikoklassifisert, i tillegg til kunder med overtrekk over NOK 1.000,-. Risikoklassifiseringsmodell er delt i to hovedmodeller – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Hovedmodellene er igjen delt i tre ulike delmodeller:

- Ekstern (generisk) modell
- Intern (atferds) modell
- Makromodell

Delmodellene har ytterligere modellsplitt for bedre å finne optimal vektning av variablene i modellene. Modellene er bygd opp slik at kunden vurderes etter en rekke variabler, for hver variabel får kunden poeng. Lavere PD gir høyere samlet poeng, som videre gir bedre risikoklasse for kunden.

Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder. Banken benytter risikoklasser med tilhørende PD-verdier (sannsynlighet for mislighold).

Risikoklasse		Misligholdssannsynlighet i %
1	Lav risiko	0,01 – 0,10
2		0,10 – 0,25
3		0,25 – 0,50
4	Middels risiko	0,50 – 0,75
5		0,75 – 1,25
6		1,25 – 2,00
7		2,00 – 3,00
8	Høy risiko	3,00 – 5,00
9		5,00 – 8,00
10		8,00 – 100,00
11	Misligholdt	Kunden er i mislighold
12	Tapsutsatt	Manuelt vurdert som tapsutsatt. Trenger ikke være i mislighold

Det er den samme modellen som benyttes under IFRS 9, og som gir PD-faktoren i tapsavsetningsmodellen, jfr. note 2,7.

Banken har over tid sett at risikoklassifiseringsmodellen gir en svakere klassifisering enn det banken mener er den underliggende risikoen i engasjement innenfor eiendomsdrift. I løpet av 2019 vil modellen bli videreutviklet for eiendomsengasjement. 71 % av bankens bedriftsmarkedsportefølje består av engasjement innenfor eiendomsdrift. Ca. halvparten av dette igjen gjelder engasjement knyttet til bygging eller utleie av eiendom til boligformål. Dette er i hovedsak godt sikret engasjement med lave belåningsgrader og som vi betrakter som engasjement med lav risiko.

Likevel benytter banken risikoklassifiseringsmodellen aktivt for å følge opp engasjement med svak risikoklasse og negativ utvikling i klassifiseringen. Modellen har nå direkte innvirkning på tapsavsetninger etter IFRS 9, og banken vil måtte ha mer fokus på innputt i modellen.

Under viser fordeling av portefølje inklusive Eika Boligkreditt pr. 31/12-2018, samt garantier og ubenyttede kreditter.

Portefølje privatengasjement – 2018

Risikoklasse	Ant. kunder	Ant. Kunder, % av total	Tot. engasjement	Eng. % av total	Snitt Eika, % av total
1 – 3	3.310	72,18 %	6.093.163	82,95 %	80,89 %
4 – 7	483	10,53 %	955.570	13,01 %	14,03 %
8 – 10	135	2,94 %	242.238	3,30 %	4,46 %
11	26	0,57 %	32.429	0,44 %	0,26 %
12	14	0,31 %	20.743	0,28 %	0,24 %
Uklass.	618	13,47 %	1.442	0,02 %	0,12 %
Totalt	4.586	100,00 %	7.345.586	100,00 %	100,00 %

Portefølje privatengasjement – 2017

Risikoklasse	Ant. kunder	Ant. Kunder, % av total	Tot. engasjement	Eng. % av total	Snitt Eika, % av total
1 – 3	3.377	74,14 %	5.955.044	85,79 %	83,45 %
4 – 7	374	8,21 %	660.453	9,51 %	11,61 %
8 – 10	136	2,99 %	284.826	4,10 %	4,24 %
11	22	0,48 %	18.595	0,27 %	0,23 %
12	16	0,35 %	21.392	0,31 %	0,30 %
Uklass.	630	13,83 %	1.441	0,02 %	0,17 %
Totalt	4.555	100,00 %	6.941.752	100,00 %	100,00 %

Portefølje bedriftsengasjement - 2018

Risikoklasse	Ant. kunder	Ant. Kunder, % av total	Tot. engasjement	Eng. % av total	Snitt Eika, % av total
1 – 3	136	20,80 %	405.380	15,90 %	29,06 %
4 – 7	309	47,25 %	1.349.273	52,92 %	51,95 %
8 – 10	118	18,04 %	723.403	28,37 %	16,64 %
11	14	2,14 %	51.139	2,01 %	0,74 %
12	6	0,92 %	20.391	0,80 %	1,78 %
Uklass.	71	10,85 %	79	0,00 %	-0,17 %
Totalt	654	100,00 %	2.549.666	100,00 %	100,00 %

Portefølje bedriftsengasjement - 2017

Risikoklasse	Ant. kunder	Ant. Kunder, % av total	Tot. engasjement	Eng. % av total	Snitt Eika, % av total
1 – 3	130	19,52 %	366.919	13,65 %	31,01 %
4 – 7	295	44,29 %	1.322.972	49,20 %	49,57 %
8 – 10	141	21,17 %	980.264	36,46 %	15,95 %
11	9	1,35 %	4.811	0,18 %	1,06 %
12	4	0,60 %	13.687	0,51 %	2,13 %
Uklass.	87	13,07 %	82	0,00 %	0,28 %
Totalt	666	100,00 %	2.688.736	100,00 %	100,00 %

Totalportefølje – 2018

Risikoklasse	Ant. kunder	Ant. Kunder, % av total	Tot. engasjement	Eng. % av total	Snitt Eika, % av total
1 – 3	3446	65,76 %	6.498.545	65,67 %	69,24 %
4 – 7	792	15,11 %	2.304.843	23,29 %	22,55 %
8 – 10	253	4,83 %	965.642	9,76 %	7,20 %
11	40	0,76 %	83.568	0,84 %	0,37 %
12	20	0,38 %	41.134	0,42 %	0,59 %
Uklass.	689	13,16 %	1.522	0,02 %	0,05 %
Totalt	5.241	100,00 %	9.895.255	100,00 %	100,00 %

Totalportefølje - 2017

Risikoklasse	Ant. kunder	Ant. Kunder, % av total	Tot. engasjement	Eng. % av total	Snitt Eika, % av total
1 - 3	3507	67,18 %	6.321.964	65,65 %	71,28 %
4 - 7	669	12,81 %	1.983.425	20,60 %	20,47 %
8 - 10	277	5,31 %	1.265.091	13,13 %	6,96 %
11	31	0,59 %	23.407	0,24 %	0,40 %
12	20	0,38 %	35.079	0,36 %	0,69 %
Uklass.	717	13,73 %	1.523	0,02 %	0,20 %
Totalt	5221	100,00 %	9.630.490	100,00 %	100,00 %

For privatmarked viser modellen at banken har en bedre porteføljefordeling enn gjennomsnittet i Eika. At banken har lavere score enn gjennomsnittet for bedriftsmarked, skyldes størrelsen på eiendomsporteføljen banken har, jfr. over.

Under viser fordeling av utlån og fordringer inkl. garantier og ubenyttede kreditter, fordelt etter bransjer (utlånsporteføljen i EBK er her ikke medtatt her):

Utlån, ubenyttede kreditter og garantier til kunder	2018	2017
Bygg, anlegg, kraft og vann	388.382	365.522
Eiendomsdrift, finansiell tjenesteyting	1.337.992	1.586.215
Handel, hotell og restaurantvirksomhet	96.833	85.418
Industri og bergverk	47.898	53.555
Personmarked	5.749.615	5.446.790
Primærnæring	184.777	144.970
Tjenesteytende næring ellers	276.845	194.048
Transport og kommunikasjon	38.438	44.842
Garantier EBK	17.249	19.801
Sum utlån og garantier til kunder	8.138.029	7.941.161

Spesifikasjon av garantier er vist i note 32.

Forfallstruktur utlån til kunder

	Ikke forfalt	Forfalt 0-30 dg	Forfalt 31-90 dg	Misligholdt, forfalt over 90 dg	Sum
Utlån til kunder 2018	7.257.419	137.229	69.130	76.320	7.540.098
Utlån til kunder 2017	6.897.190	181.675	41.893	23.950	7.144.708

Det er foretatt nedskrivninger på misligholdte engasjement, jfr. note 11d. I tillegg er det foretatt tapsavsetninger, jfr. note 11b. Forfalte utlån følges opp og det vurderes tiltak fortløpende. Hoveddelen av disse engasjementene bringes i orden etter kort tid. Det er stilt samme type sikkerheter for engasjement som er forfalt, som den øvrige utlånsportefølje, jfr. under. Innslaget av blacolån anses ubetydelig for engasjement som er forfalt, tilsvarende som for den øvrige portefølje. For stilt sikkerheter, se under. Andre finansielle eiendeler (obligasjoner, pengemarkedsfond og finansielle derivater, jfr. notene 16, 17 og 22) er ikke forfalt og det er heller ikke stilt sikkerheter for disse eiendelene. Ved plassering i slike eiendeler blir derfor størrelse og soliditet vurdert fremfor eventuell historisk avkastning, jfr. markedsrisiko.

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjon. Sikkerheter kan for eksempel være i form av fysisk sikkerhet, garantier eller avtaler om motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være næringseiendom, boliger, varelager, driftstilbehør og/eller fordringer. I en del tilfeller benyttes også realkausjoner og simple kausjoner. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges realisasjonsverdien i en fortsatt drift situasjon til grunn hos kundene. Vi har gjennom året ikke tiltrådt pantesikkerheter.

Nedenfor vises engasjement i og utenfor balansen fordelt etter type eiendomssikkerhet:

	2018	2017
Enebolig	3.611.232	3.550.271
Selveierleilighet	1.321.774	1.177.630
Landbrukseiendom m/bolig	624.703	540.561
Fritidsbolig	326.759	313.970
Næringseiendom m/boligdel	269.543	276.109
Landbrukseiendom	125.064	80.126
Forretningsbygg	186.806	201.704
Næringsbygg	269.022	277.116
Tomt	391.314	348.025
	7.126.217	6.765.512

I tillegg kommer realkausjoner som også er sikkerhet i eiendom. I henhold til kapitaldekningsregelverket inndeles engasjement i kategorier. Nedenfor følger oppstilling som viser denne fordeling på balanseførte engasjementer:

	2018	2017
Eng. med pantesikkerhet i boligeiendom (35%-vektet)	5.402.121	5.138.530
Andre engasjementer med pantesikkerhet i boligeiendom	1.392.212	1.370.815
Foretak	546.771	358.178
Øvrige engasjementer	198.994	277.185
	7.540.098	7.144.708

Dette viser at over 90% av balanseførte engasjement er direkte sikret med pant i eiendom.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko er et element av den samlede kredittrisikoen i utlånsporteføljen. Konsentrasjonsrisiko kan defineres som risiko i en portefølje som følge av skjevfordeling av engasjement til kundegrupper, industrier eller geografiske regioner. For å vurdere og styre konsentrasjonsrisiko vurderer banken grad av skjevfordeling av utlånsporteføljen ut fra følgende forhold:

- Store enkeltkunder
- Enkelte bransjer (næringsgrupper med spesifikke utfordringer eller sykliske næringer)
- Geografiske områder
- Sikkerhet med samme risikoegenskaper (f.eks. avhengig eiendomspriser)

Banken har en ikke-uvesentlig konsentrasjon i sin bedriftsmarkedsportefølje omkring engasjement til finansiering av eiendomsinvesteringer. Totalt 16,4% av bankens totale utlån har tilknytning til eiendomsdrift. Banken har fokus og rammer for å følge opp denne konsentrasjonsrisikoen.

I tillegg har banken konsentrasjonsrisiko knyttet til store enkeltengasjementer. Store engasjementer er definert som engasjement som overstiger 10% av ansvarlig kapital. Det er overlapp mellom store engasjement og engasjement til eiendomsrisiko. Ved årsskifte hadde banken 2 store engasjement, derav det ene er innfridd i 2019.

Eika Boligkreditt

Bankens netto utlån til kunder utgjør 7.514 mill. kr. pr. 31.12.2018. I tillegg hadde banken på samme tidspunkt formidlet utlån på 1.764 mill. kr. til Eika BoligKreditt AS (EBK). Tilsvarende portefølje i fjor var 1.694 mill. kr. Bankens rente/provisjon fra EBK utgjorde 12,9 mill. kr. i 2018 mot 12,6 mill. kr. i fjor.

EBK er eid av 66 selvstendige norske sparebanker (Eika-bankene). Bankens eierandel i EBK er 2,19%, mens banken eier 2,27% av Eika Gruppen AS. Banken opererer som en agent/formidler for EBK, og er kundens (låntagers) kontaktpunkt i forhold til boliglånet. Selve låneavtalene inngås imidlertid mellom kunden og EBK. EBK tilbyr sparebankens kunder 1. prioritets pantelån innenfor 60% av verdigrunnet. Dersom det er aktuelt med finansiering utover dette, må slik finansiering ytes av banken eller andre.

Bakgrunnen for at boliglån viderefremmes til EBK, er primært at EBKs finansieringsform gir muligheter for å finansiere utlånsvirksomheten gjennom innhenting av kapital fra verdipapirmarkedet på mer gunstige vilkår enn hva Eika-bankene ellers ville oppnådd. Videre vil både finansieringsbehovet og egenkapitalbehovet reduseres for banken.

EBK startet sin utlånsvirksomhet som ordinært kredittforetak i februar 2005, og har nå en utlånsportefølje på ca 82 mrd som er finansiert med obligasjoner med fortrinnsrett. EBK fikk i 2007 konsesjon som kredittforetak med rett til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. Obligasjoner med fortrinnsrett har sikkerhet i EBKs samlede utlån.

Distribusjonsavtale mellom banken og EBK vedrørende formidling av boliglån ble revidert i 2015. Distribusjonsavtalen omhandler blant annet fastsettelsen av provisjoner og garantier banken må stille overfor EBK. Provisjon beregnes som kundens utlånsrente minus EBKs innlånsrente inkludert en margin.

Banken stiller i tillegg følgende garantier overfor EBK, jfr. note 32:

- Saksgaranti ved at banken garanterer i form av selvskyldner for ethvert tap som EBK blir påført som følge av at banken ikke overholder sine plikter til å produsere relevante dokumenter og etablere rettsvern for de tilhørende sikkerheter for lånet.
- Tapsgaranti for 80% av ethvert tap som konstateres som følge av misligholdte lån og som ikke dekkes av sikkerheten. Tapsgarantien er begrenset til 1% av låneporteføljen banken har i EBK.

Ved en måneds mislighold har EBK rett til å gjøre tapsgarantien og eventuelt saksgarantien gjeldende. Banken plikter i en slik situasjon å velge mellom å

- Innbetale utestående terminforfall med påløpte renter og gebyrer. Garantien vil ikke bli nedskrevet. Banken kan søke regress hos kunden. Lånet i EBK løper videre.
- Innbetale det fulle garantibeløp til EBK. Banken er etter dette frigjort fra taps- og saksgarantiforpliktelsen nyttet til det aktuelle utlån. Hvis lånet går til inkasso og hvis det skulle bli aktuelt å realisere pantet, vil bankens ansvar avhenge av hvilken pris som oppnås ved salget.
- Banken overtar de rettigheter og forpliktelser som EBK har etter låneavtalen for en kjøpesum tilsvarende debtors innfrielse av lånet. Under dette alternativet innfrir banken lånet i EBK og tar lånet i egne bøker.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser når disse forfaller, eller erstatte innskudd når disse trekkes ut, med den konsekvens at banken misligholder forpliktelsene til å innfri innskudd og lån. Banken har etablert en egen policy for styring av likviditet. Banken har arbeidet bevisst med å skaffe langsiktig funding, bedre innskuddsdekningen og sikre trekkrettigheter. Det er etablert rammer som begrenser bankens kortsiktige likviditetsforfall innenfor ulike tidsperioder. Utlån skal finansieres med innskudd fra kunder, ansvarlig kapital og langsiktige innlån. Innskuddsdekningen (innskudd i % av utlån) er viktig for likviditeten og er ved årsskiftet i år på 71,7%, mot 71,8% i fjor. Bankens innskuddsdekningsmål er på 70%. Banken har dessuten et måltall på at langsiktig finansiering skal være minimum 75 % av fremmedfinansiering, denne var pr. 31.12.18 på 83% mot 78% pr. 31.12.17. Banken har etablert en beredskapsplan for likviditetsstyring under en finansiell krise. Styret vurderer bankens likviditet som betryggende, jfr. årsberetning, med gode relasjoner til aktører i pengemarkedet, samt at banken har ubenyttete trekkrettigheter på 250 mill. kr., som i fjor.

Det er stilt sikkerhet i bankens eiendeler (obligasjoner) for mulig låneopptak i Norges Bank på til sammen 183 mill. kr., som i sin helhet er ledig likviditetsbuffer ved årsskiftet.

Beløpene i tabellene under er kontraktsfestede nominelle kontantstrømmer, og vil derfor ikke være avstembare mot beløpene presentert som lån, finansielle derivater og innskudd i balansen.

Restløpetid pr. 31.12.2018		Inntil	Fra 1 til 3	Fra 3 mnd.	Fra 1 til 5		
	Gj. sn. rente	1 mnd.	mnd.	til 1 år.	år	Over 5 år	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner		29.187					29.187
Innskudd fra og gjeld til kunder	1,14 %	5.062.720	41.628	265.196	24.561		5.394.105
Sertifikater og obligasjonsgjeld		954	203.142	230.598	1.738.923		2.173.617
Ansvarlig lånekapital		0	1.241	3.723	151.645		156.609
Annen gjeld			35.529	23.412			58.941
Finansielle derivater netto oppgjør							0
Finansielle derivater brutto oppgjør		159	96	765	4.162	500	5.682
Sum utbetalinger		5.093.020	281.636	523.694	1.919.291	500	7.818.141
<i>Finansielle derivater brutto oppgjør (innstrømmer)</i>		<i>103</i>	<i>64</i>	<i>501</i>	<i>2.718</i>	<i>304</i>	

Restløpetid pr. 31.12.2017		Inntil	Fra 1 til 3	Fra 3 mnd.	Fra 1 til 5		
	Gj. sn. rente	1 mnd.	mnd.	til 1 år.	år	Over 5 år	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner		2.535	75.309	0		0	77.844
Innskudd fra og gjeld til kunder	1,18 %	4.807.667		317.621			5.125.288
Sertifikater og obligasjonsgjeld		1.102	61.481	322.233	1.599.597		1.984.413
Ansvarlig lånekapital		0	1.089	3.267	70.791	83.402	158.549
Annen gjeld			33.777	20.641			54.418
Finansielle derivater netto oppgjør							0
Finansielle derivater brutto oppgjør		162	632	1.788	7.404	1.000	10.986
Sum utbetalinger		4.811.466	172.288	665.550	1.677.792	84.402	7.411.498
<i>Finansielle derivater brutto oppgjør (innstrømmer)</i>		<i>83</i>	<i>102</i>	<i>891</i>	<i>4.595</i>	<i>476</i>	

Markedsrisiko

Banken benytter finansielle derivater for å sikre seg mot markedsrisiko/renterisiko. Vår policy er at vi ikke skal være eksponert for renterisiko ved at vi i det vesentlige benytter finansielle derivater for å sikre nibor-basert rente. Finansielle derivater (renteswapper) føres til virkelig verdi og verdien varierer gjennom den relative korte løpetiden. Verdsettelsen av derivatene gjøres av en større ekstern finansinstitusjon. Verdiendringene føres i resultatet mot netto gevinst på finansielle instrumenter til virkelig verdi. Innlån som derivatene svarer til føres til virkelig verdi, jfr. note 2.7.

I tillegg har vi en lite risikoeksponert verdipapirportefølje. Banken har plassert mye overskuddslikviditet i ulike 10% - 20%- vektet verdipapirfond. Det er bevisst plassert hos aktører

av en viss størrelse, og som forventes å være likvid i krisesituasjoner. Banken har utarbeidet en egen markedsolicy, og som skal være med å redusere risiko for tap. I tillegg har banken vært med på noen få emisjoner i andre Eika-banker, der egenkapitalbevis i en bank gjenstår i porteføljen.

En nedgang i verdi på obligasjonsporteføljen med verdiendring over utvidet resultat på 1%, ville medført en verdiendring på 3,6 mill. kr. (4,1 mill. kr. i fjor) som i utgangspunktet ville blitt ført over utvidet resultat. Tilsvarende nedgang for pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat ville medført en nedskrivning på 3,6 mill. kr. mot 3,3 mill. kr. i fjor og som ville blitt resultatført.

Sensitivitetsanalyse for renterisiko

Renterisiko oppstår fordi rentebindingstiden for bankens eiendeler og gjeld ikke er sammenfallende.

Banken søker å ha en kontrollert renterisiko. Det aller meste av bankens utlån løper derfor med flytende rente som følger markedets renteutvikling. Tilsvarende har banken innskudd med flytende rente. I den grad banken har utlån med fast rente søker man å balansere innlåssiden ved bruk av derivatavtaler, slik at størrelse og renteavtaler på lån og innlån med ulike løpetider er i rimelig balanse. Vår obligasjonsportefølje og andre innlån er til flytende rente, jfr. note 24. Innlån fra markedet er knyttet til 3-måneders nibor pluss margin som gjelder på det tidspunkt innlån tas opp. Det søkes å ha flere opptak/forfall gjennom året slik at gjennomsnittlig margin gir minst mulig svingninger.

En økning i renter vil medføre at både inntektssiden og kostnadssiden går opp. Dersom rentenivået (gjennomsnittlig rente for de ulike rentebærende elementene) hadde vært 1% høyere ville dette medført et økt resultat i størrelsesorden 5,3 mill. kr. etter skatt. Dette er under forutsetning av at både rente på utlån og innlån kan økes like mye samtidig. Det er dog ulike varslingsfrister på utlån og innskudd ved renteendringer.

Banken har økt den relative rentenettoen i 2018 som i hovedsak skyldes lavere rentekostnader. Kredittspreader er gått ned som en følge av redusert kredittrisiko og bedring i det internasjonale finansmarkedet. Dette har medført generelt reduserte innlånskostnader på eksternt funding for bankene. Vekst i utlån medfører i tillegg økt i rentenetto i kroner.

Hvis det i rentenettoen hadde vært hensyntatt renter av pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat, ville rentenettoen vært på 1,73% i 2018 og 1,65% i 2017. Hvis vår rentenetto i år har vært 1,60% i stedet for 1,66% ville dette gitt et lavere resultat på 5,0 mill. kr., dvs. ca. 3,7 mill. kr. etter skatt.

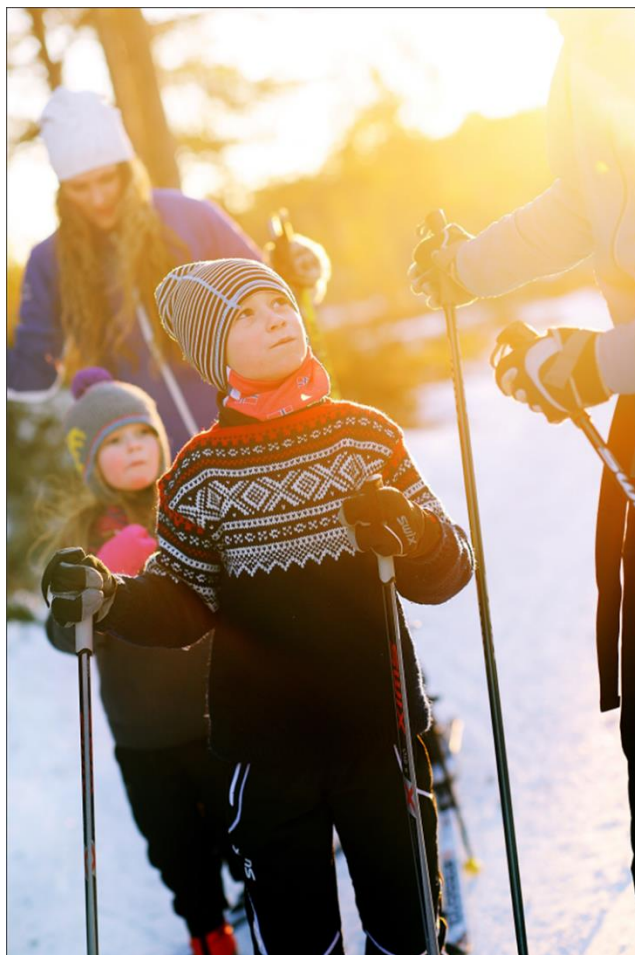
Valutarisiko

Valutarisiko oppstår når man har eiendeler eller gjeld i utenlandsk valuta, der verdien eller forpliktelsen er avhengig av kursen på realisasjons- eller oppgjørstidspunktet. Banken har pr. 31.12.2018 liten valutarisiko. Denne består i beholdningen av utenlandske sedler som utgjør 0,4 mill. kr., mot 0,8 mill. kr. i fjor. Kurstap er uvesentlig.

4. Viktige regnskapsestimer og skjønsmessige vurderinger

Estimer og skjønsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. Dette inkluderer forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige under nåværende omstendigheter. Banken og eksterne konsulenter utarbeider estimer og gjør antagelser/forutsetninger knyttet til fremtiden. De regnskapsestimer som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfall. Det vil for eksempel alltid være knyttet usikkerhet til fastsettelse av virkelige verdier. Det vil også være stor

usikkerhet knyttet til forventninger av fremtidige kontantstrømmer. Vi har benyttet eksterne parter til beregning av virkelige verdier på finansielle derivater, obligasjoner og aksjer i Eika Gruppen AS. Vi har selv foretatt forventninger av kontantstrømmer blant annet knyttet til nedskrivning av utlån. Markedsverdi på ikke børsnoterte aksjer er vurdert ut fra observerbare salgskurser og emisjonskurser, samt støttet av verdivurderinger foretatt av Eika Kapitalforvaltning. I enkelttilfelle og mindre poster har vi benyttet andel av bokført egenkapital. Viser for øvrig til note 22.

5 Renteinntekter og rentekostnader

Renteinntekter og lignende inntekter	2018	2017
Renter o.l. inntekter av utlån til og fordr. på kredittinst. vurdert til amortisert kost	1.737	1.795
Renter o.l. inntekter av utlån til og fordr. på kunder vurdrt til amortisert kost	243.182	235.438
Renter fra utlån vurdert til virkelig verdi	2.497	
Renteinntekter av obligasjoner vurdert til virkelig verdi	5.217	5.521
Sum renteinntekter og lignende inntekter	252.633	242.754
Rentekostnader og lignende kostnader		
Renter o.l. kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	2.118	2.740
Renter o.l. kostnader på innskudd fra kunder	59.875	58.045
Renter o.l. kostnader på utstedte verdipapirer	41.758	42.642
Renter o.l. kostnader på ansvarlig lånekapital	3.127	2.799
Andre rentekostnader	3.296	3.089
Sum rentekostnader og lignende kostnader	110.175	109.315
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	142.458	133.439

6 Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	2018	2017
Garantiprovisjon	2.328	2.326
Betalingsformidling	10.400	11.949
Provisjon salg av forsikring	8.927	8.875
Verdipapirforvaltning og omsetning	3.309	3.288
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	12.906	12.645
Provisjoner Eika Kort/Entercard	1.145	959
Annet	2.811	2.344
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjeneste:	41.825	42.386

Provisjonsinntekter (fra banktjenester) utgjør 21,0% av totale inntekter, mot 22,0% i fjor.

7 Netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi

	2018	2017
Utbytte	8.735	20.948
Netto verdiendring/renter på pmf til virkelig verdi over res.	5.357	5.068
Netto gevinster på valuta	1.105	1.096
Netto gevinster finansielle derivater	3.022	1.359
Gev./tap ved kjøp/salg av aksjer/obligasjoner	267	-199
Nedskrivning av aksjer i Heimdal Eiendomsmegling AS	0	-7.650
Nto. gev. på finansielle instr. til virkelig verdi over res.	18.486	20.622

Fjorårstall gjelder netto gevinster finansielle instrumenter til virkelig verdi vurdert etter IAS 39.

8 Andre driftsinntekter

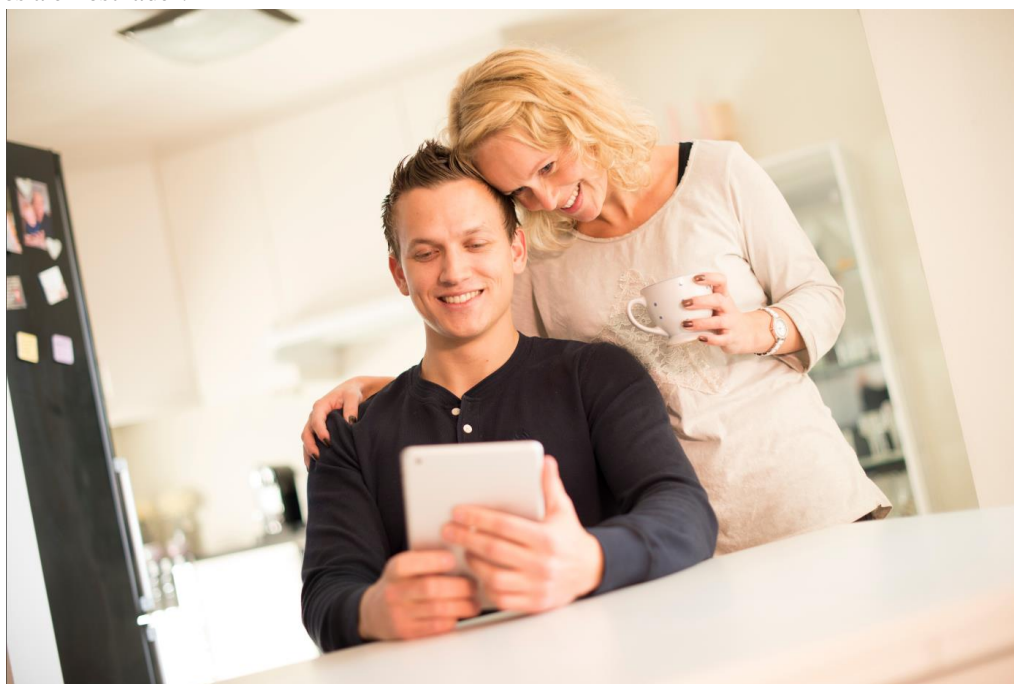
	2018	2017
Leieinntekter	1.029	1.034
Andre driftsinntekter	533	465
Sum andre driftsinntekter	1.562	1.499

9 Lønn og administrasjonskostnader

9a Spesifikasjon av lønn og administrasjonskostnader

	2018	2017
Lønn	37.179	37.250
Pensjonskostnader - innskuddsbasert	3.891	4.424
AFP/Pensjonskostnader - ytelsesbasert	747	930
Endring i pensjonsforpliktelse for ytelsesordningen	0	-93
Sosiale kostnader	9.348	9.147
Sum lønn og sosiale kostnader	51.165	51.657
Annonsekostnader		
Honorar eksterne tjenester	1.526	1.123
Utdanning	0	579
EDB-kostnader	9.471	11.900
Kontorrekvisita	317	342
Porto/telefon/datalinjer	2.108	1.677
Reisekostnader	456	590
Salgskostnader	3.799	4.065
Materiell kort, nettbank etc	1.126	1.098
Provisjoner	715	704
Sum administrasjonskostnader	19.518	22.078
Sum lønn og administrasjonskostnader	70.683	73.735

Kostnader til utdanning for 2018 utgjør 698 og er etter nytt regnskapssystem nå klassifisert som sosiale kostnader.

9b Godtgjørelser	2018	2017
Lønn til banksjef	1.616	1.578
Bonus banksjef	45	53
Godtgjørelse til banksjef	29	27
Pensjonspremie banksjef	1.102	718
Godtgjørelse til styret	615	653
Godtgjørelse til andre tillitsvalgte	106	148

Banksjef er med i bankens ordinære innskuddspensjonsordning. Banken har i tillegg en egen innskuddsbasert pensjonsdekning for banksjef som er forventet å gi en dekning på tilsammen inntil 66% av lønn fra fylte 62 år. Banksjef har ingen opsjonsavtale med banken om kjøp eller salg av egenkapitalbevis.

Godtgjørelser til ledelse	År	Lønn**	Bonus**	Pensjon**	Lån/kreditt*
Ragnar Torland	2018	1.645	45	1.802	1.700
(Banksjef)	2017	1.605	53	718	2.900
Turid Vollan Riset	2018	1.131	33	154	4.000
<i>Ass. banksjef</i>	2017	922	0	148	4.100
Anne Hakvåg	2018	960	35	89	0
<i>Salgssjef</i>	2017	950	40	88	31
Atle Morken	2018	1.119	37	108	2.600
<i>Økonomisjef</i>	2017	1.044	43	105	3.700
Johan Gangstad	2018	962	35	106	0
<i>Leder personmarked Trondheim</i>	2017	937	41	105	0
Kjellaug Krogh Angvik	2018	806	21	74	0
<i>Leder serviceavdelingen</i>	2017	710	23	77	0
Ragnvald Lenes	2018	981	35	102	2.500
<i>Leder bedriftsmarked</i>	2017	938	41	100	4.100

Godtgjørelser styremedl./ kontrollkomité	År	Lønn**	Bonus**	Pensjon**	Honorar	Lån/kred.*
Ståle Vandvik	2018	610	30	35	54	1.600
<i>Ansattvalgt styremedlem fra 2018</i>	2017					
Mona Berg	2018	637	30	39	78	770
<i>Ansattvalgt styremedlem</i>	2017	614	36	38	82	780
Bjarne Berg, inkl. nærstående	2018				130	717
<i>Styrets leder</i>	2017				136	649
Bernt Gagnås, inkl. nærstående	2018				82	3.500
<i>Nestleder</i>	2017				87	3.700
Ann-Sølvi Valås Myhr	2018				80	0
<i>Styremedlem</i>	2017				80	0
Jo Temre	2018				84	0
<i>Styremedlem</i>	2017				87	0
Merethe Moum	2018				63	0
<i>Styremedlem</i>	2017				0	0
Sum styret	2018	1.247	60	74	571	6.587
Sum styret	2017	1.282	73	78	642	7.829

* Rentesubsidierte lån til ansatte ytes med maksimum 3.000 og etter ordinær kredittvurdering. Rentesats på rentesubsidierte lån til ansatte og banksjef er pr. 31.12. på 1,95%. Avdragsplan for lån til banksjef og andre ansatte følger vanlige retningslinjer for banken.

**Lønn er inkl. andre godtgjørelser. Pensjon er innbetalt pensjonspremie. Bonusordningen gjelder alle ansatte.

9c Utlån og garantier til tillitsvalgte og ansatte	2018	2017
Lån til styrets leder	717	649
Lån til generalforsamlings leder	0	1.008
Rentesubsidierte lån til ansatte	108.600	117.192

9d Antall ansatte

Antall årsverk/sysselsatte i bankvirksomheten er hhv 53 (53) og 57 (56) i 2018 (Tall for 2017 i parentes).
Totalt årsverk/sysselsatte er hhv. 57 (57) og 64 (63).

9e Honorar til revisor

	2018	2017
Lovpålagt revisjon	531	335
Andre attestasjonstjenester	32	203
Andre tjenester utenfor revisjonen	12	48
Sum honorar til revisor	575	586

10 Andre driftskostnader

	2018	2017
Driftskostnader faste eiendommer	1.362	1.435
Leie lokaler	1.919	1.892
Maskiner/inventar	102	140
Revisjon/Finanstilsyn/Finans Norge etc	1.863	1.943
Kredittopplysninger/innkassobyrå	562	612
Reparasjon og vedlikehold maskiner og inventar	472	382
Formueskatt	200	400
Felleskostnader i Eika-regi	8.268	7.573
Øvrige driftskostnader	1.530	1.759
Sum andre driftskostnader	16.278	16.136

11 Tap på utlån og garantier

11a Konstaterte og anslåtte tap på utlån	2018	2017
Periodens endring i individuelle nedskr. (IAS 39)		2.953
Periodens endring i tapsavsetninger steg 1	779	
Periodens endring i tapsavsetninger steg 2	-3.089	
Periodens endring i tapsavsetninger steg 3	841	
Konstatering mot tidligere nedskrivninger	1.655	46
Konstatering uten tidligere nedskrivninger	0	74
Periodens inngang på tidl. perioders konstaterte tap	-101	-1.552
Periodens tapskostnader	85	1.521

11b Endring i tapsavsetninger

	Steg 1 12 mnd tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Total nedskrivninger
Tapsavsetning pr. 31.12.17 ihht. IAS 39				12.889
Effekt av overgang til IFRS 9				16.399
Tapsavsetning pr. 01.01.2018	2.816	21.383	5.089	29.288
Overføring fra Steg 1 til Steg 2	-384	5.897		5.513
Overføring fra Steg 1 til Steg 3				-
Overføring fra Steg 2 til Steg 1	1.018	-7.668		-6.650
Overføring fra Steg 2 til Steg 3		-15	514	499
Overføring fra Steg 3 til Steg 2				-
Overføring fra Steg 3 til Steg 1				-
Tilgang engasjementer	1.237	3.249	-29	4.457
Avgang engasjementer	-702	-7.295		-7.997
Endret avsetning fra ikke migrerte eng.	-390	2.746	2.008	4.364
Konstaterte tap			-1.655	-1.655
Tapsavsetning pr. 31.12.18	3.595	18.297	5.927	27.819
Bokført som reduksjon av fordring til kreditinstitusjoner				2
Bokført som reduksjon av utlån til kunder				26.188
Bokført som avsetning (gjeld i balansen)				1.629
Tapsavsetning pr. 31.12.18				27.819

11c Brutto engasjement, inkl. garantier og ubenyttet kreditt inndelt etter kredittrisiko ihht. IFRS 9

	Steg 1 tap 12. mnd.	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totalt engasjement
Brutto engasjement pr. 01.01.2018	6.934.505	893.815	14.867	7.843.187
Overføring fra Steg 1 til Steg 2	-376.306	361.398		-14.908
Overføring fra Steg 1 til Steg 3				-
Overføring fra Steg 2 til Steg 1	443.234	-459.943		-16.709
Overføring fra Steg 2 til Steg 3		-2.725	3.482	757
Overføring fra Steg 3 til Steg 2				-
Overføring fra Steg 3 til Steg 1				-
Tilgang engasjementer	1.334.763	333.706		1.668.469
Avgang engasjementer	-721.161	-372.294		-1.093.455
Endret eng. i perioden som ikke er migrert	-112.033	2.283	-1.169	-110.919
Brutto engasjement pr. 31.12.18	7.503.002	756.240	17.180	8.276.422

Tabellen tar utgangspunkt i brutto engasjementer, herunder utlån og fordring på kreditinstitusjoner.

11d Misligholdte og tapsutsatte lån

	2018	2017
Misligholdte engasjement 3-12 mnd.	67.706	21.159
Misligholdte engasjement over 1 år	8.614	2.791
Sum brutto misligholdte engasjement over 90 dager	76.320	23.950
Individuelle nedskrivninger	3.338	5.089
Sum netto misligholdte engasjement over 90 dager	72.982	18.861
Misligholdte engasjement 1-3 mnd.	69.130	41.893
Sum brutto misligholdte engasjement over 30 dager	145.450	65.843

Ihht. Finanstilsynets retningslinjer rapporteres engasjement når kunden ikke har betalt innen 30 dager etter forfall. Misligholdte lån anses etter bankens retningslinjer som mislighold når kunden ikke har betalt innen 90 dager etter forfall.

11e Misligholdte og tapsutsatte engasjement etter sektor

	Misligholdte		Tapsutsatte	
	2018	2017	2018	2017
Personmarked	12.848	21.401	0	1.074
Jordbruk	0	0	0	0
Eiendomsdrift	3	3	6.145	5.996
Annen næring	63.469	2.546	22.278	25.464
Sum	76.320	23.950	28.423	32.534
Utlån konstantert som tapt (LTO)	9.880	10.032		

Tapsutsatte engasjement er ikke misligholde engasjement, men engasjement som det er foretatt nedskrivninger på etter en individuell vurdering.

11f Nedskrivninger/steg 3, fordelt etter bransje	2018	2017
Personmarked	155	644
Jordbruk	0	0
Eiendomsdrift	1.500	1.000
Annen næring	4.272	3.445
Sum	5.927	5.089

12 Betalbar skatt / Utsatt skatt

Resultat og skattepliktig inntekt	2018	2017
Resultat før skatter	105.952	98.642
Renter tilordnet fondsobligasjonsinvestorer	-3.880	-3.494
Ikke fradragsberettigede kostnader/ sk.pl. innt.	436	482
Permanente forskjeller verdipapir/fin. derivater	-7.440	-12.166
Sum	95.068	83.464
Endringer midlertidige forskjeller	802	485
Endring i forskjeller som ikke inngår i utsatt skatt	0	0
Endringer midlertidige forskjeller ført mot utvidet resultat	-3.022	219
Skattepliktig inntekt	92.848	84.168
Beregnet betalbar skatt (25%)	23.212	21.042
Endring utsatt skattefordel	-200	-121
Endring utsatt skattefordel ført mot utvidet resultat	1.059	-343
Avvik skatt forrige år (+ for lite / - for mye)	-433	-1.086
Årets skattekostnad	23.639	19.492
<i>Effektiv skattesats</i>	<i>22 %</i>	<i>20 %</i>
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt i skattekostnaden	23.212	21.042
Skattevirkning av emisjonskostnader	0	-743
Formuesskatt	200	400
Betalbar skatt i balansen	23.412	20.699

Formuesskatt er i klassifisert som annen driftskostnad.

Beregning utsatt skatt

Ved utgangen av regnskapsåret eksisterer det midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Det er beregnet utsatt skatt/skattefordel på grunnlag av disse forskjellene. Disse reverseres i hovedsak over en periode på mer enn 1 år. Fjorårstall er inkludert implementering av IFRS 9 pr. 01.01.18.

Utsatte skattefordeler	2018	2017
IFRS 9 Tapsavsetning utlån/impl. 01.01	-14.090	-15.468
Finansielle derivater	-367	-3.389
Andre verdipapirer enn aksjer	-154	0
Skattereduserende midl. forskj. anleggsmidler	-1.902	-1.316
Underkurs obligasjoner	-6.252	-5.874
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-22.765	-26.047
Andre verdipapirer enn aksjer	0	1.064
IFRS 9 Fastrentelån/ impl. 01.01.	367	3.389
Netto skattereduserende midl. forskjeller	-22.398	-21.594
Balansført utsatt skattefordel	5.599	5.399
Skattesats	25%	25%

Skattekostnad på poster i utvidet resultat	2018	2017
Endring i verdi aksjer ført mot utvidet resultat	16.801	-9.873
Endring i verdi pengemarkedsfond/obligasjoner ført mot utvidet res.	-1.218	1.152
Endring i verdi fastrenteutlån	-3.022	
Pensjonskostnad, actuarielt gevinst/tap ført mot utvidet resultat uten resirkulering		219
Utvidet resultat før skatt	12.561	-8.502
Skattekostnad	306	-343
Utvidet resultat etter skatt	12.867	-8.845

13 Resultat pr. egenkapitalbevis

	2018	2017
Resultat	78.433	75.657
Egenkapitalbeviserens andel av resultatet	42,6 %	40,6 %
Resultat pr. egenkapitalbevis pr. 31.12.	12,03	13,11
Resultat pr. gj.snittlig antall egenkapitalbevis	12,03	13,11
Foreslått utbytte pr. egenkapitalbevis	9,00	8,50

Forslag til utbytte for 2018 er kroner 9,0 pr. egenkapitalbevis. Utbytte for 2018 blir da totalt 25,0 mill. kr. og er ihht. IFRS ikke definert som gjeld på årsavslutningstidspunktet, men inngår i bankens egenkapital pr. 31.12.18.

Forslaget gir en overføring til utjevningsfond på kroner 2,73 pr. egenkapitalbevis, totalt 7,6 mill. kr.

Utbytte utbetales av egenkapitaleierens andel av overskuddet, og blir delt på eiere av egenkapitalbevis pr. 07.03.2019 (ved fastsettelse av regnskapet).

Utbytte for 2017 på kr 8,50 pr. egenkapitalbevis ble vedtatt i generalforsamling 08.03.18 og utbetalt 22.03.18.

Utbetalt utbytte i 2017, for regnskapsåret 2016, var kr. 8,50 pr. egenkapitalbevis, totalt 19,6 mill. kr.

Årets gaveavsetning er foreslått til 850 som i fjor.

14 Fordringer på sentralbanker og andre

kre dittins titusjoner	2018	2017
Fordring på Norges Bank	37	60.128
Utlån til og fordringer på andre banker	146.679	7.413

15a Segmenter

	2018				
	PM	BM	Andre	Ufordelt	Sum
Renteinntekter og lignende inntekter	152.379	93.300		6.954	252.633
Rentekostnader og lignende kostnader	79.597	30.578			110.175
I Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	72.782	62.722	0	6.954	142.458
<i>Rentenetto i forhold til utlån</i>	<i>1,38 %</i>	<i>3,06 %</i>			<i>1,94 %</i>
Provisjonsinnt. og inntekter fra banktjenester	12.973	2.328	21.135		36.436
Andre driftsinntekter				20.359	20.359
II SUM netto driftsinntekter	85.755	65.050	21.135	27.313	199.253
Lønn og generelle administrasjonskostnader	11.400	5.877	6.337	47.069	70.683
Andre driftskostnader				19.771	19.771
III Sum driftskostnader	11.400	5.877	6.337	66.840	90.455
Tap på utlån og garantier	647	-562			85
<i>Tap i prosent</i>	<i>0,00 %</i>	<i>0,00 %</i>			<i>0,00 %</i>
Andel av resultat tilknyttet selskap/gevinster aksjer				-2.759	-2.759
IV Driftsresultat før skatt	73.708	59.735	14.798	-42.287	105.953
Skatt på ordinært resultat				23.639	23.639
V Resultat av ordinær drift etter skatt	73.708	59.735	14.798	-65.926	82.314

	2017				
	PM	BM	Andre	Ufordelt	Sum
Renteinntekter og lignende inntekter	144.047	93.772		4.935	242.754
Rentekostnader og lignende kostnader	78.570	30.745			109.315
I Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	65.477	63.027	0	4.935	133.439
<i>Rentenetto i forhold til utlån</i>	<i>1,40 %</i>	<i>3,06 %</i>			<i>1,98 %</i>
Provisjonsinnt. og inntekter fra banktjenester	12.645	2.326	22.281		37.252
Andre driftsinntekter				22.121	22.121
II SUM netto driftsinntekter	78.122	65.353	22.281	27.056	192.812
Lønn og generelle administrasjonskostnader	9.721	5.048	7.904	28.984	51.657
Andre driftskostnader				41.621	41.621
III Sum driftskostnader	9.721	5.048	7.904	70.605	93.278
Tap på utlån og garantier	669	538			1.521
<i>Tap i prosent</i>	<i>0,01 %</i>	<i>0,03 %</i>			<i>0,02 %</i>
Andel av resultat tilknyttet selskap				629	629
IV Driftsresultat før skatt	67.732	59.767	14.377	-42.920	98.642
Skatt på ordinært resultat				19.492	19.492
V Resultat av ordinær drift etter skatt	67.732	59.767	14.377	-62.412	79.151

Utlån og fordringer på kunder	Privatmarked		Bedriftsmarked		Totalt	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Kasse-/drifts- og brukskreditter	972.443	1.018.719	88.074	96.586	1.060.517	1.115.305
Byggelån	77.895	37.548	206.634	188.149	284.529	225.697
Nedbetalingslån	4.397.069	4.079.365	1.797.983	1.724.341	6.195.052	5.803.706
Sum brutto utlån og fordringer på kunder	5.447.407	5.135.632	2.092.691	2.009.076	7.540.098	7.144.708
-Individuelle nedskrivninger	2.141	644	3.789	4.445	5.930	5.089
-Nedskrivninger grupper av utlån	3.864	799	16.411	7.001	20.275	7.800
Sum netto utlån og fordringer på kunder	5.441.402	5.134.189	2.072.491	1.997.630	7.513.894	7.131.819
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt	1.764.466	1.694.309	0	0	1.764.466	1.694.309
Sum netto utlån inkl. Eika Boligkreditt	7.205.868	6.828.498	2.072.491	1.997.630	9.278.360	8.826.128

15b Geografisk fordeling innskudd og utlån	Innskudd		Brutto utlån	
	2018	2017	2018	2017
Melhus	1.926.857	1.924.427	2.427.281	2.322.591
Trondheim	1.962.118	1.825.809	3.763.255	3.571.855
Region	242.962	249.432	915.544	921.719
Andre utenfor regionen	1.256.795	1.120.502	434.018	328.543
Sum	5.388.732	5.120.170	7.540.098	7.144.708

15c Utlån og garantier fordelt etter bransje

	Brutto utlån		Garantier	
	2018	2017	2018	2017
Personmarked	5.447.407	5.138.867	4.451	4.524
Jordbruk	159.888	123.763	384	384
Eiendomsdrift	1.226.206	1.290.735	42.099	36.886
Annen næring	706.597	591.343	68.166	91.954
Sum brutto utlån	7.540.098	7.144.708	115.100	133.748

Garantier annen næring inkluderer garantier stillet overfor Eika Boligkreditt på 17.249 pr. 31.12.18 mot 19.801 pr. 31.12.17.

16 Bankens beholdning av aksjer

16a Spesifikasjon av aksjer, fond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat (FVTPL) pr. 31.12.18

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	Antall	Ansk. kost	Balansført
			verdi
<i>Aksjer og egenkapitalbevis</i>			
Kvinesdal Sparebank	14.776	1.478	1.034
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat		1.478	1.034

Pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat

Eika Likviditet	15.000	15.714
Holberg OMF	70.000	70.723
Pluss Likviditet	70.000	72.799
Pluss Likviditet II	70.000	72.745
DI Norsk Likviditet Inst.	60.000	60.766
Alfred Berg Pengemarked	50.000	50.435
Landkreditt Høyrente	7.500	7.644
Forte Obligasjon	7.500	7.609
Sum pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat	350.000	358.435

Spesifikasjon av aksjer, fond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat pr. 31.12.17

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	Antall	Ansk. kost	Balansført
			verdi
<i>Aksjer og egenkapitalbevis</i>			
Kvinesdal Sparebank	14.776	1.478	1.034
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat		1.478	1.034

Pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat

Eika Likviditet	15.000	15.546
Eika Sparebank	50.000	50.022
Holberg OMF	10.000	10.039
Holberg Likviditet	50.000	50.016
Pluss Likviditet	70.000	71.662
Pluss Likviditet II	70.000	71.666
DI Norsk Likviditet Inst.	60.000	60.023
Sum pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat	325.000	328.974

Anskaffelseskost er vår opprinnelige investerte beløp, og eksklusive utdelte og mottatte nye andeler i fondene

16b Aksjer og egenkapitalbevis med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI) pr. 31.12.18

Aksjer og egenkapitalbevis:	Antall	Eierandel	Ansk. kost	Balanseført verdi
Unoterte aksjer				
SDC	4.658		2.247	2.209
Bøndernes Hus AS	80	0,794 %	4	1.438
Spama AS	150	0,333 %	15	135
Vipps AS	1.878	0,180 %	2.308	7.432
Eika-Gruppen AS	512.457	2,120 %	39.627	74.306
Eika Boligkreditt AS	23.972.521	2,190 %	98.242	100.684
North Bridge Nordic Property 2 AS	16.857	1,075 %	355	733
North Bridge Nordic Property AS	16.857	1,075 %	0	224
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi OCI			142.798	187.161

Aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over utvidet resultat pr. 31.12.17

Aksjer og egenkapitalbevis:	Antall	Eierandel	Ansk. kost	Balanseført verdi
Unoterte aksjer				
SDC	4.932		2.247	2.339
Bøndernes Hus AS	80	0,794 %	4	1.438
Spama AS	150	0,333 %	15	135
Eiendomskreditt AS	26.192	0,640 %	2.688	3.114
Eika-Gruppen AS	505.488	2,090 %	38.720	61.922
Eika Boligkreditt AS	22.578.606	2,270 %	94.520	94.601
North Bridge Nordic Property 2 AS	16.857	1,075 %	355	733
North Bridge Nordic Property AS	16.857	1,075 %	61	325
Sum aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			138.610	164.607

16c Investeringer i aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond

	2018	2017
<i>Aksjer, fond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat</i>		
Aksjer og egenkapitalbevis	1.034	1.034
Pengemarkedsfond	358.435	328.974
<i>Aksjer og egenkapitalbevis med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)</i>		
Unoterte aksjer	187.161	164.607
Sum investeringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis	546.631	494.616

Endring i virkelig verdi på finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat inngår i posten netto gevinst/tap finansielle instrumenter. Gevinst/tap ved realisasjon utgjør 0 både i 2017 og 2018.

Verdiendring på aksjer til virkelig verdi over OCI på 16.801 og -9.891 for hhv. 2018 og 2017. Verdiendringen er i hovedsak knyttet til aksjene i Eika Gruppen AS og Vipps AS.

16d Finansielle eiendeler med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)

	2018	2017
Balanseført verdi 01.01.	0	663.847
Verdiendringer over utvidet resultat i løpet av året	15.888	-9.009
Skatteeffekt av ovenstående	-305	288
Netto tilgang/avgang	-46.016	-76.355
Realiserte gevinster/tap som er resirkulert i resultatet	550	-43
Skatteeffekt av ovenstående	-108	37
Balanseført verdi 31.12.	-29.991	578.764

17. Obligasjoner

Obligasjoner med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)	2018			2017		Bal.ført verdi
	Pålydende	Ansk. kost	Bal.ført verdi	Pålydende	Ansk. kost	
Børsnoterte:						
Stat/Statsgarantert	150.000	151.139	151.175	206.000	207.125	207.668
Kommune/fylke	13.000	13.039	13.097	34.000	34.050	34.072
Obligasjoner med fortrinnsrett	154.000	154.907	155.244	125.000	125.324	126.301
Norske banker/kredittforetak	42.000	42.124	42.096	35.000	35.085	35.112
Unoterte:						
Kommune/fylke				7.000	6.998	7.001
Norske banker/kredittforetak				4.000	4.000	4.003
Sum	359.000	361.209	361.612	411.000	412.582	414.157

Bankens obligasjonsbeholdning er bokført til markedsverdi pr. 31.12. Banken eier ingen egne obligasjoner, og alle obligasjoner er i NOK. Gjennomsnittlig effektiv rente i 2018 var 1,31% mot 0,89% i 2017. Renterisiko ved en renteendring på 1% er for hele obligasjonsbeholdningen beregnet til 581 pr. 31.12.18 som i fjor. Endring i virkelig verdi på obligasjoner utgjør -1.217 for 2018, mot 1.152 for 2017. Realisert netto gevinst utgjør 432 for 2018 og mot -149 i 2017. Total avkastning på porteføljen utgjør 1,10% i 2018, mot 1,42% i 2017, hensyntatt verdiendringene ført mot utvidet resultat (FVOCI).

18. Eierinteresser i tilknyttede selskap

Aksjekap.	Eier-/ stemmeandel		Ansk. kost	Bokf. verdi	Bokf. verdi
				31.12.18	31.12.17
Melhus Regnskap AS	803	34,00 %	3.978	4.880	4.564
Heimdal Eiendomsmegling AS	2.310	41,45 %	40.470	36.898	36.650
Sum tilknyttede selskap			44.448	41.778	41.214

Melhus Sparebank har siden 2009 eid 20% av Heimdal Eiendomsmegling AS (HEM AS), men økte i januar 2016 denne eierandelen til 51%. HEM AS er i ferd med å øke sine markedsandeler og har ambisjoner om ytterligere vekst fremover. For at banken ikke skal være til hinder for foretakets vekstambisjoner solgte banken seg ned til en eierandel på 41,45% i 2017.

Heimdal-Gruppen AS og HEM Ansatte AS utgjør øvrige eiere i selskapet med hhv 29% og 30%. HEM AS har som formål å drive eiendomsmegling og er en god kanal for tilgang på nye kunder til banken.

HEM AS har et resultat i 2018 på -7.660 etter skatt. Det er i slutten av året gjennomført en kapitalforhøyelse som sikrer god egenkapital i selskapet fremover.

Banken eier 34% av aksjene i Melhus Regnskap AS. Selskapet har et overskudd på 1.320 etter skatt i 2018.

	31.12.18	31.12.17
Balanseført verdi 1.1 / Kostpris	41.214	4.431
Tilgang/avgang	3.508	36.650
Utbetalt utbytte	-184	-183
Andel resultat	-2.759	317
Avskrivning merverdi	0	0
Balanseført verdi tilknyttet selskap	41.778	41.214

19 Nærstående parter

Innskudd og utlån, samt transaksjoner mellom nærstående har samme betingelser som overfor ekstern tredjepart.

	Tilknyttet selskap	
	31.12.18	31.12.17
Leieinntekter	580	545
Renteinntekter	2.105	1.482
Andre kostnader	0	100
Rentekostnader	2.039	2.285
<i>Balansposter ved årsslutt</i>		
	Tilknyttet selskap	
	31.12.18	31.12.17
<i>Eiendeler:</i>		
Utlån	26.145	38.240
Ubenyttet kreditt	16.995	7.097
Garantier	1.246	1.246
<i>Gjeld:</i>		
Innskudd fra kunder	7.109	6.107
Kortsiktig gjeld	0	0

I tillegg har Heimdal Eiendomsmegling AS 217 mill kr i klientmidler i banken som ikke balanseføres i selskapet.

20 Immaterielle eiendeler

	Immaterielle eiendeler
Bokført verdi pr 31.12.16	2.684
Anskaffelseskost 01.01	12.561
Tilgang/avgang	733
Nedskrivninger/avskrivninger	-535
Akk. avskrivninger 01.01	-9.878
Bokført verdi pr 31.12.17	2.882
Anskaffelseskost 01.01	13.294
Tilgang/avgang	
Nedskrivninger/avskrivninger	-604
Akk. avskrivninger 01.01	-10.413
Bokført verdi pr. 31.12.18	2.277

21 Spesifikasjon av varige driftsmidler

	Tomt og bygning	Inventar og utstyr	Sum
Bokført verdi pr. 31.12.16	27.548	5.702	33.250
Anskaffelseskost 01.01	39.436	15.318	54.754
Utrangering	0	-65	-65
Tilgang/avgang	-3.592	471	-3.121
Årets avskrivninger	-1.205	-1.667	-2.872
Akk. avskrivninger 01.01	-11.888	-9.551	-21.439
Bokført verdi pr. 31.12.17	22.751	4.506	27.257
Anskaffelseskost 01.01	35.844	15.724	51.568
Utrangering	0	-565	-565
Tilgang/avgang	952	178	1.130
Årets avskrivninger	-1.321	-1.567	-2.888
Akk. avskrivninger 01.01	-13.093	-10.653	-23.746
Bokført verdi pr. 31.12.18	22.382	3.117	25.499

22 Finansielle instrumenter

22a Finansielle derivater

	31.12.18		31.12.17	
	Eiendeler	Forpl.	Eiendeler	Forpl.
Renteswapper	89	456	0	3.389
Periodiserte renter swapper	527	1.004	0	126
Derivater – virkelig verdi	616	1.460	0	3.515

Derivater er klassifisert som holdt for handelsformål til virkelig verdi over resultat.

Nominelle beløp på swapavtalene	31.12.18	31.12.17
Rentebytteavtale fastrente-utlån	46.572	71.768
Rentebytteavtale obligasjonslån	0	0
Sum rentebytteavtaler	46.572	71.768

Nominelt beløp tilsvarer det referansebeløp (hovedstol) som er avtalt i bytteavtalen og som er grunnlag for beregning av rente og avkastning. Derivater er ikke gjenstand for nettooppgjør.

Det foreligger ikke tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot noen av partene.

22b Sammenligning mellom bokført verdi og virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser

	31.12.2018		31.12.2017	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler				
Konter og fordringer på sentralbanken	7.657	7.657	71.183	71.183
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	146.679	146.679	7.413	7.413
Netto utlån til kunder	7.513.894	7.513.894	7.131.819	7.134.445
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over res.	1.034	1.034	1.034	1.034
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	358.435	358.435	328.974	328.974
Sertifikater og obl., tilgjengelig for salg			414.157	414.157
Sertifikater og obl., verdiendring over utvidet res.	361.612	361.612		
Finansielle derivater	616	616	0	0
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			164.607	164.607
Aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over utvidet res.	187.161	187.161		
Sum finansielle eiendeler	8.577.087	8.577.087	8.119.187	8.121.813
Innskudd fra og gjeld til kunder	5.388.732	5.388.732	5.120.170	5.120.170
Gjeld til kredittinstitusjoner	10.558	10.558	77.652	77.652
Sertifikat- og obligasjonsgjeld	2.080.751	2.089.083	1.914.688	1.932.190
Finansielle derivater	1.460	1.460	3.515	3.515
Ansvarlig lånekapital	110.036	110.250	109.976	110.510
Sum finansiell gjeld	7.591.537	7.600.083	7.226.001	7.244.037

Utlån til kunder er i hovedsak ført til amortisert kost. Etableringsgebyrer periodiseres over lånets levetid.

Virkelig verdi av fastrente utlån tilsvarer verdien av renteswapavtalen som fastsettes ihht til motpartenes modeller og renteforventninger. Verdipapirgjeld er bokført ført til amortisert kost. Virkelig verdi på sertifikat- og obligasjonsgjeld, samt ansvarlig lånekapital er fremskaffet på grunnlag av omsetningskurser .

22c Vurdering av virkelig verdi

Eiendeler	2018			2017		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat</i>						
Finansielle derivater		616			0	
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over res.		1.034			1.034	
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	358.435			328.974		
<i>Finansielle eiendeler med verdiendring over utvidet resultat</i>						
Sertifikater og obligasjoner (FVOCI)	361.612					
Aksjer og egenkapitalbevis (FVOCI)			187.161			
<i>Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg</i>				414.157		164.607
Sum eiendeler	720.047	1.650	187.161	328.974	1.034	0

Forpliktelser	2018			2017		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
<i>Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet</i>						
Finansielle derivater		1.460			3.515	
Sum forpliktelser	0	1.460	0	0	3.515	0

Resterende er til amortisert kost med flytende rente. Balanseført verdi er tilnærmet virkelig verdi. Ingen finansielle instrumenter er flyttet fra et nivå til et annet i løpet av rapporteringsperioden. Det foreligger ingen avtaler om sikkerhetsstillelse for finansielle instrumenter.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumenter klassifisert i nivå 3 pr. 31.12.:

	2018	2017
Aksjer og egenkapitalbevis med verdiendring over utvidet res. 01.01.	164.607	154.909
Tilgang	8.319	20.458
Avgang/nedskrivning	-2.566	-887
Endring i verdi ført mot utvidet resultat	16.801	-9.873
Gevinst/tap ved realisasjon ført mot ordinært resultat	0	0
Aksjer og egenkapitalbevis (FVOCI) 31.12.	187.161	164.607

Verdivurdering

Det har ikke vært endring i verdsettelsesmetoder i løpet av rapporteringsperioden.

Nivå 1

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på omsetningskurs på balansedagen. Omsetningskursen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs.

Kursene hentes fra Oslo Børs.

Nivå 2

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked bestemmes ved bruk av verdsettelsesmetoder. Disse metodene maksimerer bruken av observerbare markedsdata der det er tilgjengelig og baserer seg i minst mulig grad av bankens egne estimater. Disse finansielle instrumentene inngår i nivå 2. Virkelig verdi på finansielle instrumenter tilgjengelig for salg, fastsettes for obligasjoner av Eika Kapitalforvaltning.

Nivå 3

Banken bruker ulike metoder og gjør forutsetninger basert på markedsforholdene som eksisterer på hver balansedag. For langsiktige forpliktelser benyttes omsetningskurs for det aktuelle instrument eller for et lignende instrument. Andre teknikker, slik som diskontert verdi på fremtidige kontantstrømmer benyttes for å fastsette virkelig verdi for øvrige finansielle instrumenter. Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3. For aksjer som ikke handles på regulert marked benyttes siste omsatte kurs, evt. bokført verdi av egenkapital. Verdien på aksjene i Eika Gruppen er vurdert ut fra siste kjente transaksjonskurs foretatt i starten av 2019. Utkjøp av aksjene fra OBOS er foretatt til en kurs på 145 pr. aksje. Det er også foretatt kjøp/salg tidligere i året. EBK-aksjene er vurdert til 4,20 pr. aksje på bakgrunn av emisjonskurs i august 2018.

Sensitivitetsanalyse nivå 3

En negativ endring i verdifastsettelsen for aksjer i Eika Gruppen AS og EBK på 10% ville medført en verdiendring på til sammen 17,5 mill., mens 7,6 mill av denne eventuelle nedskrivningen ville blitt ført over utvidet resultat og ikke påvirket ordinært resultat.

Finansielle derivater

Banken har finansielle derivater for å sikre seg mot rente- og valutarisiko. Ved første gangs innregning måles derivater til virkelig verdi. Virkelig verdi på derivater beregnes som nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Dette beregnes av ekstern finansiell institusjon. Vi har ikke derivater som inngår i en renskapsmessig sikring. Endringer i virkelig verdi på derivater resultatføres under netto gevinst på finansielle instrumenter til virkelig verdi.

23. Andre eiendeler

	2018	2017
Finansielle derivater	616	0
Periodiseringer/diverse fordringer	5.365	14.859
Sum andre eiendeler	5.981	14.859

24. Sertifikatlån/Obligasjonslån/Gjeld til kredittinstitusjoner pr. 31.12.18

Sertifikat/Obligasjonslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO 0010712623	13.06.14	28.02.19	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	193.000
ISIN NO 0010741051	01.07.15	01.10.19	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	201.000
ISIN NO 0010758964	08.03.16	09.03.20	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	253.000
ISIN NO 0010764657	09.05.16	02.06.20	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	260.000
ISIN NO 0010768088	22.06.16	22.02.21	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010778160	10.11.16	10.06.21	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010782097	11.01.17	11.11.21	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	201.000
ISIN NO0010836554	13.11.18	13.05.22	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	250.000
ISIN NO0010830748	23.08.18	15.09.22	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO0010816770	20.02.18	20.02.23	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	120.000
Sum pålydende						2.078.000
Underkurser						-943
Periodiserte renter						3.694
Sum bokførte sertifikat og obligasjonsgjeld						2.080.751

Ansvarlig lånekapital	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO 0010718786	15.09.14	evig	flytende	3M NIBOR	Ansvarlig lån	80.000
ISIN NO 0010790025	30.03.17	evig	flytende	3M NIBOR	Ansvarlig lån	30.000
Sum pålydende						110.000
Underkurser						-63
Periodiserte renter						99
Sum bokført ansvarlig lånekapital						110.036

Det har ikke forekommet brudd på lånebetingelsene i perioden.

Sertifikatlån/Obligasjonslån/Gjeld til kredittinstitusjoner pr. 31.12.17

Sertifikat/Obligasjonslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO 0010733405	23.03.15	23.03.18	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	55.000
ISIN NO 0010703424	21.02.14	21.11.18	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	300.000
ISIN NO 0010712623	13.06.14	28.02.19	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	300.000
ISIN NO 0010741051	01.07.15	01.10.19	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	300.000
ISIN NO 0010758964	08.03.16	09.03.20	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010764657	09.05.16	02.06.20	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	260.000
ISIN NO 0010768088	22.06.16	22.02.21	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010778160	10.11.16	10.06.21	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010782097	11.01.17	11.11.21	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	100.000
Sum pålydende						1.915.000
Underkurser						-3.929
Periodiserte renter						3.617
Sum bokførte sertifikat og obligasjonsgjeld						1.914.688

Gjeld til kredittinstitusjoner	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Lånesum
Kredittforeningen for Sparebanker	27.11.13	27.02.18	flytende	3M NIBOR	75.000
Sum pålydende					75.000
Periodiserte renter og mer-/mindreverd					116
Sum innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid					75.116

Ansvarlig lånekapital	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO 0010718786	15.09.14	evig	flytende	3M NIBOR	Ansvarlig lån	80.000
ISIN NO 0010790025	30.03.17	evig	flytende	3M NIBOR	Ansvarlig lån	30.000
Sum pålydende						110.000
Underkurser						-107
Periodiserte renter						83
Sum bokført ansvarlig lånekapital						109.976

25 Finansiell gjeld	2018	2017
Finansiell gjeld pr. 01.01	2.102.315	2.498.453
Opptak i perioden	724.000	130.000
Nedbetaling i perioden	-634.000	-530.000
Endring påløpte renter/gjeld kreditinst. uten avtalt løptid	27.659	969
Finansiell gjeld pr. 31.12.	2.219.974	2.099.422

Inkluderer gjeld til kredittinstitusjoner og obligasjonsgjeld, samt ansvarlig lånekapital.

	<i>Kontantstrøm</i>		<i>Ikke kontantbasert</i>		2018
	2017	Opptak/ nedbetaling	Endr. pål. rente	Oppkjøp Endring virkelig verdi	
<i>Langsiktige lån</i>					
Lån til kredittinstitusjoner	75.116	-75.000	-116	0	0
Obligasjonslån	1.914.688	165.000	1.063	0	2.080.751
Ansvarlig lånekapital	109.976	0	60	0	110.036
Fondsobligasjonslån	85.277	0	86	0	85.362
Sum langsiktige lån	2.185.057	90.000	1.093	0	2.276.149

Denne oversikten inneholder også fondsobligasjonslån som inngår i egenkapital.

26 Fondsobligasjonslån/ansvarlig lån

Banken har 2 fondsobligasjonslån som er godkjent etter nytt kapitalkravsregelverk og klassifiseres som egenkapital iht gjeldende forskrifter. Renter inngår ikke i regnskapsoppstillingen under rentenetto, men behandles som utdeling av utbytte på fondsobligasjonsandeler.

Fondsobligasjonslån med opptak 04.02.15 på 60 mill, forrentes med Nibor + 3,25 prosentpoeng.

Fondsobligasjonslån med opptak 30.03.17 på 25 mill, forrentes med Nibor + 3,60 prosentpoeng.

Banken har også to evigvarende ansvarlig lån for å optimalisere kapitalstrukturen i banken, jfr note 24.

Ansvarlig lån med opptak 15.09.14 på 80 mill, forrentes til Nibor + 1,60 prosentpoeng.

Ansvarlig lån med opptak 30.03.17 på 30 mill, forrentes til Nibor + 1,90 prosentpoeng.

Alle fondsobligasjonslån og ansvarlig lån gir mulighet for "call" etter 5 år.

27 Påløpte kostnader og forskuddsbet. inntekter

	2018	2017
Påløpte feriepenge og aga/finansskatt av feriepenge	4.768	4.818
Arbeidsgiveravgift	1.563	2.434
Resultatlønn inkl. feriepenge, aga og finansskatt	2.318	2.302
Periodiseringer	1.909	1.032
Sum påløpte kostn. og forskuddsbet. innt.	10.558	10.586

28 Annen gjeld

	2018	2017
Leverandørgjeld	1.351	1.980
Skattetrekk	2.130	2.379
Bankremisser	483	1.139
Merverdiavgift	425	352
Periodiseringer*	20.582	17.341
Sum annen gjeld	24.971	23.191

Periodiseringer gjelder i hovedsak clearing ved oppgjør-/betalingstransaksjoner, prosjektmidler og periodisering av kostnader.

29 Kapitaldekning

	2018	2017
Innskutt kapital	300.710	300.021
Opptjent kapital, ekskl. foreslått utbytte	567.879	518.405
Fradrag immaterielle eiendeler	-1.708	-2.162
Fradrag "prudent valuation"	-726	-740
Fradrag for ansvarlig kapital andre finansinstitusjoner, ikke vesentlig eierandel < 10%	-91.704	-84.677
Overgangsbestemmelser vedr. fradrag for ikke vesentlige eierandeler	0	17.845
Ren kjerne kapital	774.451	748.692
Fondsobligasjoner	85.362	85.277
Overgangsbestemmelser vedr. fradrag for ikke vesentlige eierandeler	0	-8.923
Kjerne kapital	859.813	825.046
Ansvarlig kapital	110.036	109.976
Overgangsbestemmelser vedr. fradrag for ikke vesentlige eierandeler	0	-8.923
Ansvarlig kapital	969.849	926.099
Eksponeringskategorier/beregningsgrunnlag		
<i>Lokale og regionale myndigheter</i>	2.653	8.379
<i>Institusjoner</i>	43.077	8.555
<i>Foretak</i>	326.506	326.354
<i>Massemarkedsengasjementer</i>	544.865	488.437
<i>Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom</i>	2.934.744	2.935.742
<i>Forfalte engasjementer</i>	85.809	11.751
<i>Obligasjoner med fortrinnsrett</i>	15.501	12.532
<i>Andeler i verdipapirfond</i>	76.852	72.613
<i>Egenkapitalposisjoner</i>	139.230	127.999
<i>Øvrige engasjementer</i>	56.033	93.573
Beregningsgrunnlag kredittrisiko	4.225.270	4.085.935
Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	310.913	292.798
Beregningsgrunnlag CVA-risiko	558	1.949
Samlet beregningsgrunnlag	4.536.741	4.380.682
Beregningsgrunnlag i % av forv.kap.	52,40 %	54,34 %
Kapitaldekning	21,38 %	21,14 %
Kjerne kapitaldekning	18,95 %	18,84 %
Ren kjerne kapitaldekning	17,07 %	17,09 %

Banken har som langsiktig mål om å ha en kapitaldekning på over 19,5%. Mål for ren kjernekapitaldekning er på 16%. Finanstilsynet har fastsatt et Pilar-2 krav til banken på 3,3%. Konsolidert ren kjernekapitaldekning utgjør 16,25%. Banken vil i første kvartal 2019 foreta en ny kapitalvurderingsprosess som også hensyntar økte bufferkrav. Finanstilsynet vil med dette som grunnlag foreta en ny vurdering av bankens risiko og kapitalbehov og fastsette et nytt individuelt pilar 2-krav for banken (SREP).

30 Pensjonsforpliktelser

Banken har tidligere hatt en ytelsesbasert pensjonsordning, men har nå i hovedsak gått over til en innskuddsbasert ordning. I alt 59 ansatte er med i den innskuddsbaserte ordningen i 2018 og innbetalt premie i år er 2.974 mot 2.946 i fjor. På grunn av gjeldende regelverk gjenstår 7 ansatte i gammel ytelsesordning som ikke kan overflyttes til innskuddsordningen. Årlig forventet regulering av pensjoner er endret og tilpasset de betingelser som er i bankens innskuddsordning. Det foreligger ingen gjenstående forpliktelse til den ytelsesbaserte ordningen. Årlig innbetales endringspremie som følge lønnsendringer utover tidligere forventning tilsvarende estimatavvik, samt administrasjonshonorar.

Bankens innskuddsordning er flyttet til Danica Pensjon, mens den ytelsesbaserte ordningen og tilleggsordning til banksjef i DnB Livsforsikring.

31 Egenkapitalbevisiere

Banken har etter årets emisjon nå utstedt 2.776.225 stk egenkapitalbevis pålydende kr 100. Egenkapitalbevisierne rettigheter følger forskrift om egenkapitalbevis i sparebank.

20 største egenkapitalbevisiere pr 31.12.18:	Antall	Andel
Forsvarets Personellservice	251.300	9,05 %
Schlösser-Møller Gruppen AS	123.000	3,84 %
Verdipapirfondet Eika Utbytte	106.527	3,46 %
Kjell Petter Johansen	90.000	2,96 %
Rakon Eiendom AS	82.790	2,78 %
Thore Hyggen	81.181	2,71 %
Unne Invest AS	77.111	2,69 %
GH Holding AS	70.834	2,65 %
Thorbjørn Grunnan	61.353	2,26 %
Lega AS	45.897	2,22 %
Alpha Finans og Eiendom Invest AS	45.700	2,17 %
Trønder Økonomi AS	43.017	1,65 %
Forte Trønder	40.000	1,55 %
Sifo Invest AS	35.726	1,44 %
Wenaasgruppen AS	35.040	1,37 %
Universal Presentkort AS	32.700	1,29 %
Ola Løkbakks fond	32.389	1,26 %
Ragnar Wehn	30.209	1,18 %
Erlend Klefstad	30.000	1,17 %
Jan Erik Helgemo	26.666	1,09 %
Øvrige	1.434.785	51,22 %
Totalt utstedte egenkapitalbevis	2.776.225	100,00 %
Totalt antall egenkapitalbevisiere	796	

Egenkapitalbevisbrøk	2018	2017
Eierandelskapital	277.616	230.614
Beholdning av egne egenkapitalbevis	-685	-7
Overkursfond	23.090	17.329
Utjevningsfond, ekskl. avsatt utbytte	36.694	29.590
A. Sum egenkapitalbevisierne kapital	336.715	277.527
Grunnfondskapital	453.898	409.793
B. Sum grunnfondskapital ekskl. FUG/utbytte	453.898	409.793
Annen egenkapital, ikke resultatført	26.964	35.809
Egenkapital 01.01. ekskl. utbytte/gaver	817.577	723.129
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	42,6 %	40,4 %

Brøken beregnes i utgangspunktet på grunnlag av egenkapital ved begynnelsen av året, fratrukket foreslått utbytte/gaver. Fond for urealiserte gevinster holdes utenfor da de fordeles forholdsmessig.

Egenkapitalbevis eid av tillitsvalgte: Antall***Styremedlemmer:**

Jan Erik Helgemo, varamedlem	26.666
Ståle Vandvik, ansattevalgt	5.526
Bernt Gagnås, nestleder	1.250
Merete Moum	1.000
Mona Berg Valseth, ansattvalgt	896

Generalforsamlingsmedlemmer 2017:

Erik Schløsser Møller* (repr. Schløsser Møller Gruppen AS/Athos Holding AS)	123.030
Leidulf Gravråk*	62.197
Frank G. Forseth *	43.017
Anna E. Rathe	22.129
Anders Storhaugen (varamedlem)	15.847
Kåre Skånøy (varamedlem)	13.031
Andor Undlien (varamedlem)	8.952
Atle Hagen	5.400
Berit Johanne Holthe*	5.000
May-Liss Langørgen	4.858
Sigmund Gråbak	4.652
Anders Losen	3.610
Else Løhre (varamedlem)	3.000
Terje Tyskø	2.295
Jørn Wangberg (varamedlem)	2.150
Anne Gaustad (varamedlem)	1.728
Kristmar Sunnset	1.300
Hilde Meland	1.139
Mai Kristin Søvtek	1.074
Inger Anita Fremo (varamedlem)	777
Marianne Eidsmo(varamedlem)	576
Stig Langseth	522
Ane E. Meistad	177
Petra Løvseth	150
Marte Vadstein	48

*) Egenkapitalbevis eid av nærstående er inkludert.

32 Garantiansvar og pantstillelser

Garantiansvar	2018	2017
Betalingsgarantier Eika Boligkreditt	17.249	19.801
Betalingsgarantier øvrige	38.040	29.695
Kontraktsgarantier	59.811	84.252
Sparebankenes Sikringsfond	0	0
Sum garantiansvar	115.100	133.748

Ingen del av garantiansvaret er kontraktsgarantert av andre kredittinstitusjoner.

Pantstillelser og lignende	2018	2017
Obligasjoner stillet som sikkerhet for		
lån i Norges Bank, bokf. verdi	183.788	175.408
Sum pantstillelser	183.788	175.408

Banken stiller garanti for lån som er formidlet til Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60% av panteobjekt. Betalingsgarantiene overfor EBK består av 1.034 avtaler mot 1.029 i fjor. Garantibeløpet er tredelt jfr. note 3 om Eika Boligkreditt. Det beregnes ikke garantiprovisjon.

Det har ikke vært foretatt utbetalinger på garantier i 2018 eller 2017. Banken stiller samme krav til sikkerheter på garantier som for øvrig kredittgivning, jfr. note 3.

Finansielle garantier skal innregnes etter reglene i IAS 39.14 og måles etter reglene i IAS 39.43 og IAS 39.47 jfr IAS 39.AG4 med mindre reglene i IAS 39.29-37 jfr IAS 39.AG47-AG52 kommer til anvendelse. Det finnes ikke unntak fra dette. Innregningen gjøres ved at garantiforpliktelsen vises som en gjeldspost, og en tilhørende fordring på garantiprovisjoner. Så lenge garantiforpliktelsen ikke er påvirket av IAS 37 (jf. IAS 39.47(c)(i)), vil balanseføringen av garantiforpliktelsen ikke ha resultatmessig effekt. Vår vurdering har derfor vært at de finansielle garantiene ikke er vesentlige for bankens regnskap. De finansielle garantiene er pr. i dag ikke balanseført.

33 Sparebankenes Sikringsfond

Avgift til Sparebankenes Sikringsfond er kostnadsført med 3,3 mill mot 3,1 mill i fjor.

34 Leieavtaler

Bankens avdelingskontorer på Bassenbakken, Ler og Korsvegen holder til i leide lokaler.

	Årlig leie	Utløp leieperiode	Opsjon på forlengelse
Bassenbakken	1.501	31.03.2025	10 år
Ler	88	01.07.2020	5 år
Korsvegen	59	31.03.2023	5 år

Husleie betales kvartalsvis. Gjenstående leieforpliktelse vil inntas i balansen fra og med 2019 ihht. IFRS 16, jfr. note 2.

35 Hendelser etter balansedagen

Styrets forslag til utbytte er på 25,0 MNOK for 2018. Endelig vedtak foretas i generalforsamling 7. mars 2019, jfr. note 13.

36 Overgangseffekter etter overgang til IFRS 9

Banen hadde følgende endringer i finansiell eiendeler og forpliktelser pr. 01.01.2018 ved overgang til IFRS 9:

	31.12.2017 Etter IAS 39	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2018 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Kontanter og innskudd i Norges Bank				
Åpningsbalanse IAS 39 og sluttbalanse IFRS 9	71.183	-	-	71.183
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner				
Åpningsbalanse IAS 39	7.413			
Verdijus tering: Neds kviivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				7.413
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse IAS 39	7.131.819			
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-71.768		
Verdijus tering: Neds kviivning for forventet tap			-16.230	
Sluttbalanse IFRS 9				7.043.821
Finansielle eiendeler til amortisert kost	7.210.415	-71.768	-16.230	7.122.417
Ubenyttede kreditter til kunder				
Åpningsbalanse IAS 39	557.318			
Verdijus tering: Neds kviivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				557.318
Garantier til kunder				
Åpningsbalanse IAS 39	133.748			
Verdijus tering: Neds kviivning for forventet tap			-407	
Sluttbalanse IFRS 9				133.341
Finansielle forpliktelser til amortisert kost	691.066	-	-407	690.659
Virkelig verdi over resultatet				
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter (obligatorisk)				
Åpningsbalanse IAS 39	1.034			
Reklassifisert fra tilgjengelig for salg		-		
Sluttbalanse IFRS 9				1.034
Investeringer i verdipapirer - rentepapirer (valgt)				
Åpningsbalanse IAS 39	328.974			
Reklassifisert fra tilgjengelig for salg		-		
Sluttbalanse IFRS 9				328.974
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	330.008	-	-	330.008

Virkelig verdi over utvidet resultat

Utlån til kunder				
Åpningsbalanse IAS 39 og sluttbalanse IFRS 9	-	71.768	3.389	75.157
Inves teringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter (valg 0)				
Åpningsbalanse IAS 39	164.607			
Reklassifisert fra tilgjengelig for salg		-		
Sluttbalanse IFRS 9				164.607
Inves teringer i verdipapirer - rentepapirer				
Åpningsbalanse IAS 39	414.157			
Reklassifisert fra virkelig verdi over resultatet		-		
Verdjustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				414.157
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	578.764	71.768	3.389	578.764
Sum finansielle eiendeler	8.119.187	-	-12.841	8.031.189
Sum finansielle forpliktelser	691.066	-	-407	690.659

Nedskrivninger på finansielle eiendeler, garantier og ubenyttede kredittrammer etter IFRS 9 pr. 01.01.2018 og etter IAS 39 pr. 31.12.20

Nedskrivninger etter IFRS 9 og IAS 39

	31.12.2017		01.01.2018 IFRS 9		
	IAS 39	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskrivninger
Utlån til og fordringer på kunder	12.889	2.764	21.269	5.086	29.119
Ubenyttede kredittrammer til kunder	-				-
Garantier til kunder	-	52	355	-	407
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-
Verdipapirer	-	-	-	-	-
Sum nedskrivninger	12.889	2.816	21.624	5.086	29.526
Bokført som reduksjon av balanseposter	12.889	2.764	21.269	5.086	29.119
Bokført som avsetning på garantier	-	52	355	-	407

Som følge av prinsippendringene for overgang til IFRS 9, fikk banken en reduksjon i egenkapitalen på 9,1 mill. kr., jfr. egenkapitaloppstillingen. 4,2 mill. kr. Ble ført mot utsatt skatt.

Effekten på egenkapitalen medfører at ren kjernekapitaldekning ble redusert med 0,25%.

Deloitte AS
Dyre Halses gate 1A
NO-7042 Trondheim
Norway

Tel: +47 73 87 69 00
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Melhus Sparebank

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Melhus Sparebanks årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2018. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

IT systemer og kontroller relevant for finansiell rapportering

Sentrale forhold ved revisjonen	Hvordan dette er adressert i revisjonen
Melhus Sparebank sitt IT-systemer er helt sentrale for regnskapsføringen og rapporteringen av gjennomførte transaksjoner, for å fremskaffe grunnlag for viktige estimater og beregninger, og for å fremskaffe relevant tilleggsinformasjon.	Melhus Sparebank har etablert en overordnet styringsmodell og kontrollaktiviteter knyttet til sine IT-systemer. Vi har opparbeidet oss en forståelse for Melhus Sparebanks overordnede styringsmodell for IT-systemene som er relevant for den finansielle rapporteringen.
IT-systemene er standardiserte, og forvaltningen og driften er i stor grad utkontraktert til tjenesteleverandører.	Vi vurderte og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter relevant for den finansielle rapporteringen som er knyttet til IT-drift, endringshåndtering og informasjonssikkerhet.
God styring og kontroll med IT-systemene både i Melhus Sparebank og hos	

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NWE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Registrert i Foretaksregisteret Medlemmer av
Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

© Deloitte AS

tjenesteleverandørene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering og er derfor et sentralt forhold i revisjonen.

For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden.

Vi vurderte tredjepartsbekreftelse (ISAE 3402-rapport) fra en av Melhus Sparebanks tjenesteleverandører med hensyn til om denne hadde tilfredsstillende internkontroll på IT-områder som kan ha betydning for Melhus Sparebanks finansielle rapportering. Vi vurderte også tredjepartsbekreftelse (Avtalte kontrollhandlinger) knyttet til tjenesteleverandøren med hensyn til om utvalgte automatiserte kontrollaktiviteter i IT-systemene, herunder blant annet beregning av renter og gebyrer, og systemgenererte rapporter var tilfredsstillende utformet og om de hadde fungert i perioden.

Vi benyttet egne IT-spesialister i arbeidet med å forstå den overordnede styringsmodellen for IT-systemer og i vurderingen og testingen av kontrollaktivitetene knyttet til IT-systemer.

Nedskrivninger for forventet tap på utlån til bedriftsmarkedet

Sentrale forhold ved revisjonen	Hvordan dette er adressert i revisjonen
<p>Melhus Sparebank har utlån til bedriftsmarkedet, se note 2.1.1 for en omtale av implementeringseffekter ved overgangen til IFRS 9, kredittrisiko og nedskrivninger på utlån og garantier.</p> <p>Banken har med virkning fra 1. januar 2018 implementert IFRS 9, og modellene for beregning av tap er endret fra tap knyttet til objektive bevis for at en tapshendelse har intruffet til forventede tap.</p> <p>Melhus Sparebank har foretatt en vurdering av behovet for nedskrivninger på utlånene på implementeringstidspunktet for IFRS 9 og per 31.12.2018. Det er knyttet betydelig skjønn til bankens vurderinger av størrelsen på nedskrivningene innen bedriftsmarkedet.</p> <p>Skjønnsutøvelsen knytter seg til framoverskuende vurderinger av sannsynligheten for mislighold og tap gitt mislighold for å estimere forventet tap. Melhus Sparebank benytter modeller og informasjon fra en tjenesteleverandør i beregningen av forventet tap.</p> <p>Forutsetningene og estimatene som benyttes i vurderingene er avgjørende for størrelsen på nedskrivningene, og nedskrivninger på utlån i</p>	<p>Melhus Sparebank har etablert ulike kontrollaktiviteter knyttet til nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet.</p> <p>Vi rimelighetsvurderte nedskrivningene og endringene i nedskrivningene gjennom året, og innhentet og vurderte Melhus Sparebanks begrunnelse for endringene.</p> <p>Vi vurderte og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter knyttet til individuelle nedskrivninger på tapsutsatte utlån. Kontrollaktivitetene vi vurderte og testet var knyttet til identifikasjon av tapsutsatte utlån og vurdering av kontantstrømmer fra disse utlånene. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden.</p> <p>For et utvalg av tapsutsatte utlån testet vi om disse var tidsriktig identifisert og vurderte de kontantstrømmer som banken hadde estimert fra utlånene.</p> <p>For øvrige nedskrivninger på utlån beregnet ved bruk av modeller og informasjon fra Melhus Sparebank sin tjenesteleverandør, vurderte vi tredjepartsbekreftelse knyttet til:</p>

Sentrale forhold ved revisjonen	Hvordan dette er adressert i revisjonen
bedriftsmarkedet er derfor et sentralt forhold i vår revisjon.	<ul style="list-style-type: none"> • modelldokumentasjon • beregning av sannsynlighet for mislighold, tap gitt mislighold og eksponering på tidspunkt for mislighold, og • validering av modellene mot historisk tap. <p>Vi vurderte et utvalg av benyttede framoverskuende forutsetninger mot eksterne rapporter om framtidsutsikter fra Statistisk Sentralbyrå.</p> <p>Vi vurderte om noteopplysningene om nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet tilfredsstillte kravene i IFRS 7.</p>

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- Identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- Opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- Evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- Konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- Evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Trondheim, 14. februar 2019
Deloitte AS

Morten Alsos
statsautorisert revisor

HOVEDTALL MELHUSBANKEN

Beløp i tusen kroner og i % av midlere forvaltning

Resultat	2018		2017	
Renteinntekter	252.633	2,95 %	242.754	2,89 %
Rentekostnader	110.175	1,29 %	109.315	1,30 %
Rentenetto	142.458	1,66 %	133.439	1,59 %
Netto andre driftsinntekter	56.793	0,66 %	59.373	0,71 %
SUM driftsinntekter	199.251	2,33 %	192.812	2,30 %
Personalkostnader	51.165	0,44 %	51.657	0,62 %
Andre driftskostnader	39.289	0,61 %	41.621	0,50 %
SUM driftskostnader	90.455	1,06 %	93.278	1,11 %
Driftsresultat før tap	108.796	1,27 %	99.533	1,19 %
Tap på utlån	85	0,00 %	1.521	0,02 %
Andel av resultat tilknyttet selskap	-2.759	-0,03 %	629	0,01 %
Driftsresultat før skatt	105.952	1,24 %	98.642	1,17 %
Skatt	23.639	0,28 %	19.492	0,23 %
Resultat	82.314	0,96 %	79.151	0,94 %

Nøkkel tall	2018	2017
Fra balansen		
Forvaltningskapital, inkl. EBK	10.422.072	9.902.087
Midlere forvaltningskapital	8.569.721	8.396.356
Utlån til kunder	7.540.098	7.144.708
Utlån privatmarked	5.447.317	5.134.372
Utlån til Eika Boligkreditt	1.764.466	1.694.309
Innskudd fra kunder	5.388.732	5.120.170
Gj.snitlig Egenkapital i året	846.926	770.353
Rentabilitet m.v.		
Driftskostnader i % av driftsinntekter	46,03 %	48,22 %
Driftsk. i % av driftsinnt. ekskl. kursgev.*	46,10 %	48,17 %
Resultat i % av midl. Forvaltningskap.	0,96 %	0,94 %
Resultat i % av gj.snitlig Egenkapital**	9,72 %	10,27 %
Resultat før skatt i % av midl. Forvaltningskap.	1,24 %	1,17 %
Provisjonsinnt. (banktj.) i % av totale innt.	21,02 %	21,98 %
Antall årsverk	53	53
Antall bankkontor	5	5
Midlere forvaltningskapital pr. årsverk	163.233	159.931
Soliditet		
Ansvarlig kapital	969.849	926.099
Kapitaldekning	21,38 %	21,14 %
Kjernekapitalprosent	18,95 %	18,84 %
Ren kjernekapital	17,07 %	17,09 %
Bokførte tap i % av utlån pr. 1.1	0,00 %	0,02 %
Nedskr. utlån. i % av brutto utlån	0,37 %	0,18 %
Finansiering - likviditet		
Innskudd i % av utlån	71,73 %	71,79 %
Økning forv.kapital i % av forv. pr. 1.1.	5,25 %	2,41 %
Økning utlån i % av utlån pr. 1.1.	5,53 %	2,25 %
Utlånsvekst siste 12 mnd. inkl. EBK	5,27 %	2,84 %
Andel private utlån i Eika Boligkreditt AS	24,47 %	24,81 %
Økning innskudd i % av innskudd pr. 1.1.	5,25 %	8,85 %
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	142,00 %	117,00 %

Egenkapitalbevis (EKB)

Egenkapitalbevisbrøk (gj.snitt)	42,6 %	40,6 %
Antall utstedte bevis (i tusen)	2.776,23	2.776,23
Børskurs	121	119
Børsverdi	335.923	330.371
Bokf. egenkapital per EKB (inkl. utbytte)	138	134
Resultat per EKB	12,03	13,11
Utbytte per EKB	9,00	8,50
Pris / Resultat per EKB	10,06	9,07
Pris / Bokført egenkapital	0,87	0,89

*) ekskl. gevinster/tap på aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat

**) Før utdeling av fondsobligasjonsrenter

GENERALFORSAMLING

Kundevalgte

Holthe, Berit J.
Løvseth, Petra
Mørkved, Siv
Nordbotn, Arne Oustad
Sunnset, Kristmar
Senneset, Gunnar Nyvang

Kommunevalgte

Gimse-Syrstad, Einar
Jagtøyen, Jorid O
Løfaldli, Guro

Ansattevalgte

Eidsmo, Marianne
Langseth, Stig
Langørgeren, May-Liss
Meistad, Ane E.
Søtvik, Mai Kristin
Tyskø, Terje

Egenkapitalbevisiere

Forseth, Frank
Gravrák, Leidulf (leder)
Hagen, Atle
Helgemo, Jan Erik
Losen, Anders J.
Meland, Hilde
Rathe, Anna E.
Erik Schløsser Møller**
Wehn, Ragnar

Varamedlemmer

Lomheim, Ingar
Løhre, Else
Reitan, Ketil

Varamedlemmer

Gråbak, Sigmund
Holm, Anna Lina Mørreaunet

Varamedlemmer

Gaustad, Anne
Fremo, Inger Anita
Vadstein, Marte

Varamedlemmer

Skånøy, Kåre
Storhaugen, Anders
Undlien, Andor
Wangberg, Jørn

Styremedlemmer

Berg, Bjørn (leder)
Berg, Mona Valseth (ansattevalgt)
Gagnås, Bernt (nestleder)
Moum, Merete
Myhr, Ann-Sølvi Valås
Temre, Jo Stein
Vandvik, Ståle (ansattevalgt)

Varamedlemmer

Helgemo, Jan Erik
Gimse, Guro Angell
Haugen, Vegard

** Representerer Schløsser Møller Gruppen AS og Athos Holding AS

